

Πρεσβεία της Ελλάδας στην Οττάβα
Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΝΑΔΑ

Νοέμβριος 2024

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	2
A.1 Γενικά Χαρακτηριστικά Καναδά.....	2
A.2 Δημογραφικά Στοιχεία.....	5
A.3 Επισκόπηση καναδικής οικονομίας - Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη Αγοράς	5
B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	8
B.1 Θεσμικό πλαίσιο	8
B.1.1 & B.1.2 Νομικές Μορφές Εταιρειών και Διαδικασία Ίδρυσης.....	9
B.1.3 Καθεστώς αδειοδοτήσεων	10
B.1.4 Σήμανση / πιστοποίηση προϊόντων	10
B.1.5 Τιμολόγηση	10
B.1.6 Τελωνειακή νομοθεσία (Διαδικασία – Αρχές)	11
B.1.7 Διαδικασίες εισαγωγής / περιορισμοί εισαγωγών	12
B.1.8 Εξασφάλιση πιστώσεων-χρηματοδοτήσεων	12
B.1.9 Εργασιακό καθεστώς	12
B.2 Στρατηγική Εισόδου στην Αγορά του Καναδά	13
B.2.1 Συνεργασία με Αντιπροσώπους/διανομείς	13
B.2.2 Δημιουργία θυγατρικής/υποκαταστήματος/αντιπροσωπίας/κοινοπραξίας	13
B.2.3 Δίκτυα Διανομής	14
B.2.4 Προώθηση – Διαφήμιση	15
B.2.5 Πρακτικές οδηγίες.....	12
B.3 Καταναλωτικά Πρότυπα.....	15
B.4 Βιομηχανική Ιδιοκτησία	22
Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ - ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ	22
Γ.1 Συμφωνία αποφυγής διπλής φορολογίας.....	23
Γ.2 Φορολογία Φυσικών προσώπων	16
Γ.3 Φορολόγηση Επιχειρήσεων.....	23
Γ.4 Ειδικότεροι φόροι.....	24
Γ.5. Δασμοί - Δασμολόγιο	24
Γ.6 Ειδικές Οικονομικές Ζώνες (FTZ)	24
Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	25
Δ.1 Κίνητρα Επενδύσεων	26
Επενδύσεις από και προς τον Καναδά (αποθέματα).....	26
Ποιοί είναι οι σημαντικότεροι Καναδοί επενδυτές στην Ελλάδα (με αλφαβητική σειρά):	27
E. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ - ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	28
ΣΤ. ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	29
ΣΤ.1 Τρόφιμα	29
ΣΤ.2 Πράσινη Ενέργεια και Τεχνολογία.....	29
ΣΤ.3 Κρίσιμα Ορυκτά	29
ΣΤ.4 Αλουμίνιο.....	29
Z. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	30

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

A.1 Γενικά Χαρακτηριστικά Καναδά

Έκταση	9.984.670 τ.χλμ.	Πληθυσμός	40,769,890
Πρωτεύουσα	Οττάβα	Θρήσκευμα	53% Χριστιανοί, 35% Άθεοι, 6% Μουσουλμάνοι, 6% άλλες θρησκείες
Εθνικό νόμισμα	Καναδικό δολλάριο (CAD)	Ισοτιμία 2023	1 ευρώ = 1,46 CAD
Πολίτευμα	Βασιλευόμενη Κοινοβουλευτική Δημοκρατία	Μονάρχης	Charles III
Γενικός Κυβερνήτης	Mary Simons	Πρωθυπουργός	Justin Trudeau
Ανεξαρτησία από ΗΒ	1η Ιουλίου 1867	Νομοθετικά Σώματα	Κοινοβούλιο/ Lower House και Γερουσία/Upper House
Δικαιοσύνη	Επικεφαλής Δικαστικής Αρχής: Richard Wagner (από 2017).		
Διοικητική Διάρθρωση	Υπάρχουν τρία επίπεδα διοίκησης: Ομοσπονδιακό, Επαρχιακό/Εδαφικό, Δημοτικό. Στην αρμοδιότητα της Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης εμπίπτουν οι εξής τομείς: εξωτερική πολιτική, άμυνα, πολιτογράφηση, ποινικό δίκαιο, εμπόριο και τηλεπικοινωνίες μεταξύ των Επαρχιών, νομισματική πολιτική. Η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση και οι Επαρχίες έχουν συντρέχουσα αρμοδιότητα στους τομείς της γεωργίας και της μετανάστευσης. Οι Επαρχίες έχουν αρμοδιότητα σε θέματα εκπαίδευσης, υγείας, φυσικών πόρων, ιδιοκτησίας και δικαιωμάτων του πολίτη, λεωφόρων. Στην αρμοδιότητά τους υπάγονται οι Δήμοι. Παρόμοιες αρμοδιότητες έχουν και οι Κυβερνήσεις των Ομοσπονδιακών Εδαφών.		
Εκλογικό σύστημα	Ο Γενικός Κυβερνήτης διορίζεται από τον αρχηγό του Κράτους (Charles III) κατόπιν εισήγησης του Πρωθυπουργού. Εκλογές διενεργούνται για την ανάδειξη μελών του Ομοσπονδιακού Κοινοβουλίου, καθώς και για την ανάδειξη των κυβερνήσεων σε επίπεδο Επαρχιών και Εδαφών. Οι τελευταίες ομοσπονδιακές εκλογές έλαβαν χώρα στις 20.09.2021.		
Μέσος Μισθός	Το 2023, ο μέσος ετήσιος μισθός διαμορφώθηκε σε 64,321 CAD, ο μέσος μηνιαίος μισθός στα 5,360 CAD και το μέσο ωρομίσθιο, σε 34,68 CAD. Το κατώτατο ωρομίσθιο, σε ομοσπονδιακό επίπεδο, ορίστηκε σε 17,30 CAD.		
Επίσημες γλώσσες	αγγλική και γαλλική	Οικονομικό έτος	1η Απριλίου – 31η Μαρτίου
Ωρα	Υπάρχουν 6 ζώνες ώρας. Η διαφορά με την Ελλάδα είναι από -5:30 (Newfoundland) ως -10 ώρες (Βανκούβερ).		
Δημόσιες Αργίες (ομοσπονδιακές)	1 ^η Ιανουαρίου/ Ημέρα της Οικογένειας (3 ^η Δευτέρα Φεβρ.) Μεγάλη Παρασκευή και Δευτέρα του Καθολικού Πάσχα Victoria day, η Δευτέρα που προηγείται της 25 ^{ης} Μαΐου	Εθνική Γιορτή Καναδά: 1η Ιουλίου. Civic Holiday: 1 ^η Δευτέρα Αυγούστου Ημέρα Εργασίας: 1 ^η Δευτέρα Σεπτεμβρίου Ημέρα Ευχαριστιών: 2 ^η Δευτέρα Οκτωβρίου Remembrance Day: 11/11, Χριστούγεννα: 25/12 και 26/12	
Συμμετοχή Καναδά σε Διεθνείς Οργανισμούς (ενδεικτικά)	Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ), Οργανισμός Αμερικανικών Κρατών, Συμβούλιο για την Αρκτική, Οικονομική Συνεργασία Ασίας-Ειρηνικού (APEC), Ένωση Εθνών Ν/Α Ασίας (ASEAN), Κοινοπολιτεία, Γαλλοφωνία, G7,	Διεθνής Οργάνωση Πολιτικής Αεροπορίας (ICAO) Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο, NATO, Order of Malta, Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (OECD), UNESCO, Παγκόσμια Τράπεζα, Διεθνής Οργανισμός Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (IRENA), G20, Διαμερικανική Τράπεζα Ανάπτυξης	
Φυσικοί πόροι	Ο Καναδάς είναι ο 4ος μεγαλύτερος παραγωγός πετρελαίου στον κόσμο και ανάμεσα στους κορυφαίους παραγωγούς ποτάσας, αλουμινίου, κοβαλτίου, διαμαντιών, χρυσού, ουρανίου και άλλων ορυκτών. Η ενέργεια αντιπροσωπεύει το 11.8% του καναδικού ΑΕΠ. Επιπλέον, στον Καναδά συγκεντρώνεται το 20% των αποθεμάτων γλυκού νερού παγκοσμίως, και το 7% των αποθεμάτων ανανεώσιμων γλυκών υδάτων, που αποφέρουν ετήσιο κύκλο εργασιών 15 δισ. CAD. Με δασώδη έκταση περίπου 367 εκατομμυρίων εκταρίων, η καναδική δασική βιομηχανία αντιπροσωπεύει το 15% σχεδόν του ΑΕΠ. Οι δασικές εκτάσεις αναλογούν στο 9% περίπου της παγκόσμιας δασικής κάλυψης. Λόγω των πολλών μέτρων προστασίας και βιώσιμης διαχείρισης που έχει θεσπίσει ο Καναδάς, ο ρυθμός αποδάσωσης στη χώρα αναλογεί σε ποσοστό 0,37% του παγκόσμιου ρυθμού αποδάσωσης. Επιπλέον, η δασική βιομηχανία συμβάλλει στην ανατροφοδότηση της αγοράς εργασίας.		

Γεωργία	Με περίπου 190.000 αγροτικές εκμεταλλεύσεις, η γεωργία έχει συνολική συνεισφορά στο καναδικό ΑΕΠ που ανέρχεται σε ποσοστό μεγαλύτερο του 7%.	Ο Καναδάς συγκαταλέγεται στους πέντε μεγαλύτερους εξαγωγείς γεωργικών και αγροτοβιομηχανικών προϊόντων διεθνώς.
Βιομηχανία	Ο Καναδάς έχει αναπτύξει μια διαφοροποιημένη και καινοτόμο βιομηχανία σε ποικίλους τομείς, όπως αεροδιαστημική, διαστημικό τομέα, βιοτεχνολογία, χημικά/πλαστικά, υγεία, γεωργία, περιβάλλον. Ο τεχνολογικός του πλούτος τροφοδοτείται από ένα δίκτυο κορυφαίων Πανεπιστημίων κι εξειδικευμένων κέντρων.	Ο βιομηχανικός τομέας αντιπροσωπεύει το 10% του καναδικού ΑΕΠ. Έχοντας επίγνωση της σημασίας των νέων τεχνολογιών, η ομοσπονδιακή κυβέρνηση επενδύει στην έρευνα και την ανάπτυξη, δημιουργώντας καινοτόμες βιομηχανικές ομάδες σε μεγάλες πόλεις (Μόντρεαλ, Βανκούβερ και νότιο Οντάριο). Οι τομείς της βιοϊατρικής και της αυτοκινητοβιομηχανίας εξαρτώνται, σε μεγάλο βαθμό, από τις επενδύσεις και τη βιομηχανική παραγωγή των ΗΠΑ.
Υπηρεσίες	Ο τομέας των υπηρεσιών συνιστά το σημαντικότερο τμήμα της καναδικής οικονομίας και συμβάλλει περίπου στα 2/3 του ΑΕΠ.	Τέσσερις στους πέντε Καναδούς εργάζονται στον τριτογενή τομέα. Η πληροφορική, οι τηλεπικοινωνίες, οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, οι ασφάλειες είναι τομείς, στους οποίους ο Καναδάς έχει αξιόλογες επιδόσεις.

Πηγές: Καναδική Στατιστική Υπηρεσία, Natural Resources Canada, Energy Canada, Πλατφόρμα Canada.ca

Επίσης, στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται βασικά στοιχεία για τις Επαρχίες και τα Ομοσπονδιακά Εδάφη της χώρας:

	Επαρχία	Πρωτεύουσα	Μεγάλα αστικά κέντρα	Έκταση (τ.χλμ.)	% συνόλου	Πληθυσμός 2024	% συνόλου	Παραγόμενα προϊόντα	Τομείς οικονομικής δραστηριότητας	Μεταβολή ΑΕΠ 2023	Προβλ. 2024	Προβλ. 2025
	Alberta	Edmonton	Calgary	661.848	6,6%	4,800,768	11.78%	Μαζούτ, επεξεργασμένα προϊόντα κρέατος, χημικά, προϊόντα ξυλείας, τηλεπικοινωνίες, βιοτεχνολογία, φάρμακα	ενέργεια/ ΑΠΕ, αγροδιατροφικά, μεταφορές - υποδομές, νέες τεχνολογίες, βιοτεχνολογία, περιβάλλον, τουρισμός, υγεία, εμπόριο, δασοκομία, αεροδιαστημική, μεταλλεία, κατασκευές, χρηματοοικονομικά, εκπαίδευση, ασφάλειες, πετρέλαιο	2,2%	1,4%	1,8%
	British Columbia	Victoria	Kelowna, Vancouver	944.735	9,5%	5,609,870	13.76%	ξυλεία, κάρβουνο, ξυλοπολτός, χαλκός, μέρη μηχανημάτων, ιχθυηρά (κυρίως σολωμός)	δασοκομία, εξόρυξη, ενέργεια, πληροφορική/ επικοινωνίες, βιοτεχνολογία, περιβάλλον, ιχθυοκαλλιέργεια, γεωργία, κατασκευές, μεταφορές, τουρισμός, τρόφιμα, αεροδιαστημική, χρηματοοικονομικά, καύσιμα	0,9%	0,3%	1,8%
	Manitoba	Winnipeg		647.797	6,5%	1,474,439	3.62%	ελαιούχοι σπόροι, οχήματα, σιτάρι, μέρη αεροσκαφών, επεξεργασμένα κρέατα, αλεύρι, χαρτί/ χαρτοπολτός, εκτυπώσεις, υφάσματα, ξυλεία, νικέλιο, χαλκός, ηλεκτρονικά, αερόναυτικά συστήματα	γεωργία, εξόρυξη, μεταφορές, τουρισμός, κατασκευές, λιανικό εμπόριο, χρηματοοικονομικά/ ασφάλειες, αεροδιαστημική, επικοινωνίες, βιοτεχνολογία, ηλεκτρικά/ ηλεκτρονικά συστήματα	1,6%	1,0%	1,4%
	New Brunswick	Fredericton	Moncton, Saint John	72.908	0,7%	846,190	2.08%	προϊόντα διύλισης πετρελαίου, χαρτί, ξυλεία, μέταλλα, μηχανήματα, μαζούτ	γεωργία, αλιεία και βιομηχανίες τροφίμων, ενέργεια, πληροφορική/ επικοινωνίες, υπηρεσίες, μεταφορές, εξόρυξη, κατασκευές, λιανική πώληση, δασοκομία, αεροδιαστημική	1,1%	0,7%	1,3%

	Newfoundla nd and Labrador	St. John's		405.212	4,1%	540,552	1.33%	Μαζούτ, σίδηρος, νικέλιο, χαλκός κοβάλτιο, χρυσός, ωκεάνιες τεχνολογίες, καθαρής ενέργειας, αεροδιαστημικής, άμυνας	γεωργία, αλιεία και βιομηχανίες τροφίμων, ενέργεια, πληροφορική/ επικοινωνίες, υπηρεσίες, μεταφορές, εξόρυξη, ιχθυοκαλλιέργειες, τουρισμός, δασοκομία, πετρέλαιο, λιανικό εμπόριο	-0,4%	2,2%	1,3%
	Nova Scotia	Halifax		55.284	0,6%	1,069,364	2.62%	Θαλασσινά, ελαστικά, ξυλοπολτός, χαρτί, μέταλλα, συστήματα τηλεπικοινωνιών, ηλεκτρονικοί υπολογιστές	γεωργία, αλιεία και βιομηχανίες τροφίμων, ενέργεια, πληροφορική/ επικοινωνίες, υπηρεσίες, μεταφορές, εξόρυξη, εμπόριο, χρηματοοικονομικά, κατασκευές, υγεία, ηλεκτρικά συστήματα	1,4%	1,0%	1,2%
	Ontario	Toronto	Barrie, Hamilton, Kitchener, London, Ottawa, Waterloo	1.076.39 5	11%	15,911,285	39.03%	οχήματα, ακατέργαστος χρυσός, γεωργικός εξοπλισμός, υφάσματα, έπιπλα, ατσάλι, επεξεργασμένα τρόφιμα, ηλεκτρονικά, χημικά, πλαστικά, αεροσκάφη, software	Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, μέσα ενημέρωσης, κινηματογραφία, οπτικοακουστικά μέσα, πληροφορική/ επικοινωνίες, μεταλλεία, αυτοκινητοβιομηχανία, μηχανολογία, πλαστικά, υγεία, βιοτεχνολογία, χημικά, χάλυβας, εξόρυξη, γεωργία, τουρισμός, δασοκομία, αεροδιαστημική	1,1%	0,3%	1,5%
	Prince Edward Island	Charlotteto wn		5.660	0,1%	176,162	0.43%	Πατάτες, θαλασσινά, μηχανές αεροσκαφών, καπνός, ξυλεία, γούνες, καύσιμα	γεωργία, αλιεία, τρόφιμα, ενέργεια, πληροφορική/ επικοινωνίες, υπηρεσίες, τουρισμός, αεροδιαστημική, ΑΠΕ, βιοτεχνολογία, χρηματοοικονομικά	2,3%	1,4%	1,5%
	Québec	Québec City	Montreal	1.542.05 6	15%	8,984,918	22.04%	Αεροσκάφη/ εξαρτήματα, αλουμίνιο, χαρτί, οχήματα, τρόφιμα, χημικά, φάρμακα, πετρέλαιο, άνθρακας, ηλεκτρονικοί υπολογιστές	Αεροδιαστημική, πληροφορική/ επικοινωνίες, οπτικοακουστικά μέσα, υγεία, βιοτεχνολογίες, περιβάλλον, καταναλωτικά αγαθά, τρόφιμα, ορυχεία, υδροηλεκτρική ενέργεια, γεωργία, μεταφορές, τουρισμός, κατασκευές, υγεία	0,3%	0,4%	1,1%
	Saskatchewa n	Regina	Saskatoon	651.036	6,5%	1,225,493	3.01%	Ποτάσσα, μαζούτ, ελαιούχοι σπόροι, όσπρια, σιτάρι, χημικά, μηχανήματα, τρόφιμα	Γεωργία, εξόρυξη, μεταφορές, τουρισμός, κατασκευές, τρόφιμα, χρηματοοικονομικά, δασοκομία, πετρέλαιο, χημικά, εμπόριο	1,2%	1,2%	1,5%
Ομοσπονδιακό Έδαφος												
	Northwest Territories	Yellowknife		1.346.10 6	14%	44,741	0.11%	Διαμάντια, φυσικό αέριο, πετρέλαιο				
	Nunavut	Ikaluit		2.038.72 2	21%	40,721	0.10%	ιχθυηρά, έργα τέχνης, γουνοδέρματα, μέταλλα, διαμάντια, πετρέλαιο, φυσικό αέριο				
	Yukon	Whitehorse		482.443	4,8%	45,387	0.11%	Χαλκός, ξυλεία, μέταλλα, πετρέλαιο, φυσικό αέριο				
ΣΥΝΟΛΟ				9.984.67 0	100%	40,769,890	100%					

A.2 Δημογραφικά Στοιχεία

Ο πληθυσμός του Καναδά ανέρχεται σε 36.991.981 άτομα, από τα οποία ποσοστό περίπου 81% διαβιού σε αστικές περιοχές. Το προσδόκιμο ζωής ανέρχεται σε 79,3 έτη για τους άνδρες και 84,7 για τις γυναίκες.

Η πυκνότητα/αναλογία του πληθυσμού ως προς την έκταση της χώρας είναι περίπου 3,6 άτομα ανά τετραγωνικό χλμ. Πολλές περιοχές είναι αραιοκατοικημένες, ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού συγκεντρώνεται στα νότια σύνορα με τις ΗΠΑ.

Τα κυριότερα αστικά κέντρα βρίσκονται στο νότιο τμήμα της χώρας, σε κοντινή απόσταση από τις ΗΠΑ. Πρόκειται για τις πόλεις Τορόντο, Μόντρεαλ, Βανκούβερ, Κάλγκαρυ, Οττάβα και Έντμοντον. Οι πιο πολυπληθείς Επαρχίες, οι οποίες συγκεντρώνουν το 86% του συνολικού πληθυσμού, είναι οι: Οντάριο, Κεμπέκ, Βρετανική Κολομβία και Αλμπέρτα. Οι λιγότερο κατοικημένες περιοχές είναι τα Ομοσπονδιακά Εδάφη, τα οποία συγκεντρώνουν μόλις το 0,32% του συνολικού πληθυσμού.

Η канаδική κοινωνία είναι πολυπολιτισμική, καθώς ο Καναδάς είναι χώρα μεταναστών. Το 2021, το ποσοστό των μεταναστών με άδεια μόνιμης εγκατάστασης ανήλθε σε 21,5% περίπου επί του συνολικού πληθυσμού. Οι πιο πολυπληθείς εθνικές ομάδες είναι εκείνες των Κινέζων και των Νοτιοασιατών, ενώ αναμένεται διπλασιασμός του αριθμού Δυτικοασιατών, Κορεατών και Αράβων, κατά τα επόμενα έτη. Οι αυτόχθονες πληθυσμοί καταλαμβάνουν ποσοστό 4,9% του канаδικού πληθυσμού, παρουσιάζοντας, όμως, αυξητικές τάσεις.

A.3 Επισκόπηση канаδικής οικονομίας - Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη Αγοράς

Το 2023, η канаδική οικονομία παρουσίασε τάσεις επιβράδυνσης, καθώς τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις εξακολούθησαν να υπομένουν τις συνέπειες του αυξημένου βασικού επιτοκίου. Η Κεντρική Τράπεζα του Καναδά (BoC) διατήρησε το τελευταίο στο 5%, στην προσπάθειά της να χαλναγωγήσει τον υψηλό πληθωρισμό.

Συγκεκριμένα, ο ρυθμός μεταβολής του канаδικού ΑΕΠ διαμορφώθηκε στο 1,1%, καταγράφοντας το χαμηλότερο ποσό από 2016 (εξαιρουμένης της περιόδου της πανδημίας). Παρόλα αυτά, ο εν λόγω ρυθμός ξεπέρασε τις αρχικές απαισιόδοξες προβλέψεις, που έκαναν λόγω για ανάπτυξη μόλις 0,3%.

Οι τομείς της канаδικής οικονομίας που παρουσίασαν σημάδια ύφεσης το 2023 ήταν: α) οι επενδύσεις - κυρίως στις μικρές επιχειρήσεις, λόγω της αβεβαιότητας που επικράτησε στην οικονομία και των αυξήσεων στη φορολόγηση, β) οι κατασκευές, που ήρθαν αντιμέτωπες με μια εντεινόμενη έλλειψη ζήτησης, και γ) η κατανάλωση των νοικοκυριών που συνέχισε να περιορίζεται. Σε ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα παρέμειναν, ακόμη, το κόστος στέγασης και τροφίμων.

Στον αντίποδα, ο πληθωρισμός βελτιώθηκε σημαντικά, αφού συρρικνώθηκε στο 3,9% από 6,8% το 2022. Επίσης, ικανοποιητικά κινήθηκαν η αγορά εργασίας, που διατήρησε την ανθεκτικότητά της, καθώς και οι πραγματικοί μισθοί, οι οποίοι το 2023 αυξήθηκαν, ενισχύοντας την κατανάλωση.

Το 2024, οι δείκτες της канаδικής οικονομίας κινήθηκαν ικανοποιητικά, ειδικά ο πληθωρισμός, που συρρικνώθηκε σε 1,6% τον Σεπτέμβριο, από 2,7% τον Ιούνιο του έτους, υποχωρώντας κάτω από το επιθυμητό όριο του 2% για πρώτη φορά μετά από 3,5 χρόνια. Κύριοι παράγοντες που συνέβαλαν σε αυτό ήταν, σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα, οι τιμές στέγασης, που παρουσιάζουν σημάδια αποκλιμάκωσης καθώς και η μείωση στις τιμές της βενζίνης αλλά και στις τιμές άλλων αγαθών και υπηρεσιών.

Οι παραπάνω ενθαρρυντικές εξελίξεις αποτέλεσαν το κίνητρο προκειμένου η Κεντρική Τράπεζα να προβεί σε 4 απανωτές μειώσεις του βασικού της επιτοκίου εντός του 2024. Η πιο πρόσφατη από αυτές ήταν τον Οκτώβριο, όταν το επιτόκιο μειώθηκε κατά 50 μονάδες βάσης, με αποτέλεσμα να διαμορφώνεται πλέον σε 3,75% από 4,25% που ήταν τον Σεπτέμβριο.

Όσον αφορά την περαιτέρω πορεία της канаδικής οικονομίας, η BoC προβλέπει σταδιακή αύξηση του ΑΕΠ (1,2% το 2024, 2,1% το 2025 και 2,3% το 2026) περαιτέρω ανάπτυξη των επενδύσεων σε ακίνητα, ενίσχυση των επιχειρηματικών επενδύσεων και διατήρηση των εξαγωγών σε ικανοποιητικά επίπεδα, κυρίως χάρη στη ζήτηση από την αγορά των ΗΠΑ (που είναι ο κύριος αγοραστής των канаδικών προϊόντων).

Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη 2023/2024

Δείκτης	2020	2021	2022	2023	2024
Ονομαστικό ΑΕΠ σε CAD (x1.000.000) ¹	1.988.205	2.094.079	2.175.120	2.202.144	2.236.266 (Αύγουστος)
Μεταβολή ΑΕΠ	-5,3%	+4,8%	+3,6%	+1,1%	1,2% (εκτίμηση)
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ σε CAD ²	56.015	58.627	59.861	58.839	μ/δ
Ανεργία ³	9,7%	7,5%	5,3%	5,4%	6,5% (Οκτώβριος)
Πληθωρισμός ⁴	0,7%	3,4%	6,8%	3,9%	1,6% (Σεπτέμβριος)
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης σε δις. CAD	-327,7	-90,2	-35,3	-40,1	-38,4 ⁵
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης ως % του ΑΕΠ	-14,9%	-3,6%	-1,3%	-1,4%	-1,3%
Χρέος Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης, δις. CAD ⁶	1.048,7	1.134,5	1.173,0	1.215,5	1.225,2 (Μάρτιος)
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών ⁷ (x 1.000.000)	-44.789	+371	-10.312	-20.980	-11.344 (β' τρίμηνο)
Συναλλαγματική ισοτιμία CAD/Ευρώ	1,5298	1,4828	1,3696	1,4597	1,4986 (Οκτώβριος)
Συναλλαγματική ισοτιμία CAD/USD	1,3415	1,2535	1,3013	1,3497	1,3755 (Οκτώβριος)
Βασικό επιτόκιο	0,25%	0,25%	4,25%	5,0%	3,75% (Οκτώβριος)
Συναλλαγματικά διαθέσιμα (σε εκ. \$ ΗΠΑ)	90,43	106,62	107,26	118,28	118,28 (Μάρτιος)

Εξωτερικό εμπόριο Καναδά

Το 2023, το εξωτερικό εμπόριο του Καναδά παρουσίασε ελαφρά επιβράδυνση, ύστερα από μια τριετία συνεχούς ανάπτυξης. Συγκεκριμένα, μειώθηκαν οι εξαγωγές αγαθών (κατά -2% συγκριτικά με το 2022), ενώ ταυτόχρονα, αυξήθηκαν οι εισαγωγές (+1,74%). Σαν αποτέλεσμα, συρρικνώθηκε θεαματικά, κατά -65%, το πλεόνασμα του καναδικού εμπορικού ισοζυγίου, ενώ ο συνολικός όγκος εμπορίου παρέμεινε σχεδόν στα ίδια επίπεδα με πέρυσι.

Εξαγωγές: Η μείωση του συνόλου των καναδικών εξαγωγών το 2023 αποδίδεται κυρίως στις μειωμένες εξαγωγές προϊόντων ενέργειας, δασικών προϊόντων, κατασκευαστικών υλικών/ υλικών συσκευασίας, ορυκτών και μεταλλευμάτων. Σαν αντιστάθμισμα, οι εξαγωγές σε μεμονωμένες κατηγορίες της εγχώριας βιομηχανίας κινήθηκαν ανοδικά, όπως τα μηχανοκίνητα οχήματα και τα αεροσκάφη.

Εισαγωγές: Αντίστοιχα, οι καναδικές εισαγωγές αγαθών αυξήθηκαν λόγω της αύξησης των εισαγωγών στις κατηγορίες των μηχανοκίνητων οχημάτων καθώς και του βιομηχανικού εξοπλισμού. Μείωση κατέγραψαν, ωστόσο, οι εισαγωγές σε χημικά, πλαστικά προϊόντα καθώς και προϊόντα ενέργειας.

Όσον αφορά το 2024 (Ιαν. – Σεπτ.), το καναδικό εξωτερικό εμπόριο παρουσιάζει βελτίωση, αφού αυξήθηκαν ελαφρά τόσο οι εξαγωγές όσο και οι εισαγωγές, ενώ διευρύνθηκε αισθητά το πλεόνασμα του ισοζυγίου. Στην αύξηση των καναδικών εξαγωγών συνέβαλαν κυρίως τα πετρελαιοειδή (+13%) και ο χρυσός (+23%). Αντίθετα, στην αύξηση των εισαγωγών συνέβαλαν περισσότερο τα οχήματα (κωδ. 8703), που κατέγραψαν αύξηση 9% σε ετήσια βάση.

¹ <https://www150.statcan.gc.ca/t1/tbl1/en/tv.action?pid=3610043403>

² <https://www150.statcan.gc.ca/n1/pub/36-28-0001/2024004/article/00001-eng.htm>

³ Βλέπε "Statistics Canada, Unemployment rate, participation rate and employment rate by educational attainment, annual"

⁴ <https://www150.statcan.gc.ca/n1/daily-quotidien/240116/cg-b001-eng.htm>

⁵ <https://budget.canada.ca/2024/report-rapport/budget-2024.pdf> (σελ. 21)

⁶ <https://www150.statcan.gc.ca/t1/tbl1/en/tv.action?pid=1010000201>

⁷ <https://www150.statcan.gc.ca/t1/tbl1/en/tv.action?pid=3610001401>

Εξωτερικό Εμπόριο Καναδά

Αξία σε δισ. CAD					Ιαν. - Σεπτ. 2023	Ιαν. - Σεπτ. 2024	Μεταβολή εννεαμήνου 2023-2024
	2020	2021	2022	2023			
Εξαγωγές αγαθών	522,5	631,6	779,3	768,2	571,1	576,2	0,9%
Εισαγωγές αγαθών	543,6	616,3	744,2	754,1	566,6	569,2	0,4%
Όγκος εμπορίου	1.066,1	1.247,90	1.523,5	1.522,3	1.137,8	1.145,3	1%
Εμπορικό ισοζύγιο	-21,1	15,1	35,1	14,1	4,5	7	56,7%
Εξαγωγές υπηρεσιών	132,0	152,0	184,0	208,5			
Εισαγωγές υπηρεσιών	140,4	153,1	189,0	205,9			
Όγκος υπηρεσιών	272,4	305,1	373,0	414,4			
Ισοζύγιο υπηρεσιών	-140,4	-1,1	-5	2,6			

Πηγή:Καναδική Στατιστική Υπηρεσία

Σύντομη αναφορά στο διμερές εμπόριο Ελλάδας - Καναδά

Το 2023 ήταν θετικό για τις ελληνικές εξαγωγές στον Καναδά, οι οποίες αυξήθηκαν κατά 4% έναντι του 2022. Ταυτόχρονα, οι εισαγωγές της χώρας μας από τον Καναδά κατέγραψαν αξιόλογη μείωση, που άγγιξε το -11%. Σαν αποτέλεσμα, ο όγκος του διμερούς εμπορίου παρουσίασε ελαφρά συρρίκνωση (-1%), ενώ το ελληνικό εμπορικό πλεόνασμα διευρύνθηκε κατά 18%.

Καθόλη την **πενταετία 2019-2023**, το εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας – Καναδά ήταν πλεονασματικό για τη χώρα μας. Οι ελληνικές εξαγωγές ακολούθησαν αισθητά ανοδική πορεία, με εξαίρεση το 2019. Αντίστροφα, οι εισαγωγές μας από τον Καναδά κινήθηκαν με αρνητικό ρυθμό, με εξαίρεση το 2021, όταν καταγράφηκε σημαντική εισαγωγή ακατέργαστου αλουμινίου από τον Καναδά.

Επίσης, αξίζει να τονίσουμε ότι οι ελληνικές εξαγωγές στον Καναδά το 2023 αντιπροσώπευαν μόλις το 1% επί του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών του έτους (που ανήλθε σε 35,2 τρισ. Ευρώ). Οι εισαγωγές μας από τον Καναδά, αντίστοιχα, κατέλαβαν το 0,2% του συνόλου (61,4 τρισ. Ευρώ).

Εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας – Καναδά 2019-2023

Αξία σε ευρώ	2019	2020	2021	2022	2023	Μεταβολή 2022/23
Εξαγωγές	153.341.278	166.322.637	197.476.034	262.991.537	273.980.685	4%
Εισαγωγές	85.001.789	57.651.592	185.599.175	124.940.320	110.872.600	-11%
Όγκος Εμπορίου	238.343.067	223.974.229	383.075.209	387.931.857	384.853.285	-1%
Εμπορικό ισοζύγιο	68.339.489	108.671.045	11.876.859	138.051.217	163.108.085	18%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ / Στοιχεία ενημερωμένα από 06/04/2024

Το εννεάμηνο του 2024, τα στοιχεία της καναδικής στατιστικής υπηρεσίας καταδεικνύουν περαιτέρω βελτίωση του διμερούς εμπορίου της χώρας μας με τον Καναδά, αφού ο όγκος του αυξήθηκε κατά 15% σε ετήσια βάση. Επίσης, **οι ελληνικές εξαγωγές παρουσίασαν θεαματική ανοδο, της τάξης του 22% και το ελληνικό πλεόνασμα του εμπορικού ισοζυγίου διευρύνθηκε κατά 37%**. Τα προϊόντα που περισσότερο συνεισέφεραν στην αύξηση των ελληνικών εξαγωγών κατά την εν λόγω περίοδο ήταν το ελαιόλαδο (+173%), τα φάρμακα (+111%), τα αργιλούχα ορυκτά της κατηγορίας 2508 (+31%), τα παρασκευασμένα λαχανικά της κατηγορίας 2005 (+23%), τα νωπά φρούτα (+26%) και το κρασί (+24%).

Εμπορικό Ισοζύγιο Ελλάδας – Καναδά Εννεάμηνο 2023-2024

Ποσά σε CAD	Ιαν. – Σεπτ. 2023	Ιαν. – Σεπτ. 2024	Ετήσια μεταβολή
Εξαγωγές	294.930.924	360.017.451	22.1%
Εισαγωγές	113.749.866	111.802.362	-1.7%
Όγκος Εμπορίου	408.680.790	471.819.813	15%
Ισοζύγιο	181.181.058	248.215.089	37%

Πηγή: Trade Data Online

B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

B.1 Θεσμικό πλαίσιο

B.1.1 & B.1.2 Νομικές Μορφές Εταιρειών και Διαδικασία Ίδρυσης

α) Μονοπρόσωπη εταιρεία

Ο ιδιοκτήτης της μονοπρόσωπης εταιρείας (sole proprietorship) ευθύνεται προσωπικά και απεριόριστα, με την εταιρική και προσωπική του περιουσία, έναντι των οφειλετών του για τα χρέη και τις υποχρεώσεις της επιχείρησης. Η εγγραφή της εταιρείας είναι εύκολη και ανέξοδη. Απαιτείται ελάχιστο κεφάλαιο για την έναρξη λειτουργίας και σε περίπτωση απωλειών προβλέπονται ορισμένα φορολογικά πλεονεκτήματα. Βασικό μειονέκτημα αυτής της μορφής εταιρείας είναι η δυσκολία άντλησης κεφαλαίων.

β) Προσωπικές εταιρείες (partnerships)

Οι προσωπικές εταιρείες διακρίνονται σε **ομόρρυθμες** (general partnership) και **ετερόρρυθμες** (limited liability partnership). Για την σύστασή τους απαιτείται σύναψη εταιρικής συμφωνίας (partnership agreement) μεταξύ δύο ή περισσότερων εταίρων (partners), οι οποίοι επιβαρύνονται ισομερώς με τα αρχικά έξοδα. Ίσα μερίδια προβλέπονται τόσο στα κέρδη όσο και στην εταιρική περιουσία.

Στην ομόρρυθμη εταιρεία, ο ομόρρυθμος εταίρος ευθύνεται απεριόριστα και εις ολόκληρον, δηλαδή και με την ατομική του περιουσία, για όλο το ποσό της οφειλής και αλληλεγγύως με τους άλλους ομορρύθμους εταίρους.

Η μορφή της ετερόρρυθμης εταιρείας είναι συνήθως διαθέσιμη σε μια ομάδα επαγγελματιών, όπως δικηγόρων, λογιστών και ιατρών. Ο ετερόρρυθμος εταίρος μπορεί να συνεισφέρει στην εταιρεία χωρίς να συμμετέχει στη διοίκησή της.

γ) Κεφαλαιουχικές εταιρείες (corporations)

Οι κεφαλαιουχικές εταιρείες μπορεί να συσταθούν σε ομοσπονδιακό ή επαρχιακό/εδαφικό επίπεδο. Πρόκειται για νομικές οντότητες διακριτές από τους μετόχους τους. Οι τελευταίοι έχουν περιορισμένη ευθύνη, καθώς δεν ευθύνονται με την ατομική τους περιουσία αλλά στο μέτρο της εισφοράς τους.

Η σύστασή τους είναι ακριβότερη, σε σύγκριση με τις άλλες νομικές μορφές, ενώ για την λειτουργία τους υπάρχει εκτεταμένο νομικό πλαίσιο. Πρόκειται για τη συνηθέστερη εταιρική μορφή στον Καναδά⁸.

δ) Συνεταιρισμός (co-operative)

Ο Συνεταιρισμός ανήκει και ελέγχεται από μία ένωση μελών. Μπορεί να συσταθεί ως κερδοσκοπικός ή μη κερδοσκοπικός οργανισμός. Πρόκειται για την λιγότερο συνηθισμένη εταιρική μορφή, αλλά ενδείκνυται σε περιπτώσεις που μία ομάδα φυσικών ή νομικών προσώπων αποφασίζει να αξιοποιήσει από κοινού το σύνολο των πόρων της προς εξυπηρέτηση κοινών αναγκών, όπως η παράδοση προϊόντων ή υπηρεσιών, η πώληση προϊόντων ή υπηρεσιών, η απασχόληση εργατικού δυναμικού και άλλα.

Η διαδικασία ίδρυσης εταιρείας στον Καναδά περιλαμβάνει τα ακόλουθα βήματα:

- α) Επιλογή επωνυμίας
- β) Επιλογή νομικής μορφής
- γ) Αριθμός Επιχείρησης
- δ) Αίτηση λήψης αδειοδοτήσεων (βλ. κατωτέρω Καθεστώς Αδειοδοτήσεων)

⁸ Πληροφορίες για τη σύσταση κεφαλαιουχικής εταιρείας: <https://www.ic.gc.ca/eic/site/cd-dgc.nsf/eng/cs06642.html>

ε) Χρηματοδότηση εταιρείας

Ο Αριθμός Επιχείρησης είναι ένας μοναδικός αριθμός λογαριασμού που προσδιορίζει την επιχείρηση στις ομοσπονδιακές, επαρχιακές και δημοτικές αρχές. Είναι απαραίτητος, μεταξύ άλλων, για την φορολογία, την εισαγωγική και εξαγωγική δραστηριότητα της επιχείρησης, τη μισθοδοσία, τη σχέση της με την Κυβέρνηση και τους φορείς. Περισσότερες πληροφορίες: <https://www.canada.ca/en/services/business/start.html>

Ειδικά για την Επαρχία του Κεμπέκ, απαιτείται η εγγραφή στο Εμπορικό Μητρώο (Registraire des Entreprises). Πληροφορίες: http://www.registreentreprises.gouv.qc.ca/en/a_propos/neq/default.aspx

Υπάρχουν προγράμματα στήριξης των επιχειρήσεων σε εθνικό και επαρχιακό επίπεδο (https://innovation.ised-isde.canada.ca/s/?language=en_CA).

B.1.3 Καθεστώς αδειοδοτήσεων

Οι αδειοδοτήσεις αφορούν σε Ομοσπονδιακό, Επαρχιακό/Εδαφικό και Δημοτικό επίπεδο. Η εφαρμογή BizPal (<https://services.bizpal-perle.ca/?b=01>) είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για ανεύρεση και εντοπισμό της πλειοψηφίας των απαραίτητων αδειών που οφείλει να διαθέτει μία επιχείρηση.

Το 2019 τέθηκαν σε ισχύ νέοι κανόνες ασφαλείας τροφίμων (Safe Food for Canadians Regulations - SFCR), με στόχο τη θωράκιση της ασφάλειας τροφίμων και την απομάκρυνση των μη ασφαλών προϊόντων από την αγορά. Ταυτόχρονα, με τους νέους κανόνες περιορίζεται η γραφειοκρατία, μειώνεται η επιβάρυνση του διοικητικού μηχανισμού και απλοποιείται η διαδικασία για τις επιχειρήσεις. Την εποπτεία τήρησής τους έχει ο Καναδικός Οργανισμός Επιθεώρησης Τροφίμων (CFIA), στον δικτυακό τόπο του οποίου έχουν αναρτηθεί αναλυτικές πληροφορίες (<http://www.inspection.gc.ca/food/toolkit-for-businesses/licensing-of-food-businesses/eng/1427300844139/1427300914872>, <https://www.inspection.gc.ca/exporting-food-plants-or-animals/food-exports/eng/1323723342834/1323723662195>).

B.1.4 Σήμανση / πιστοποίηση προϊόντων

Στον Καναδά δύο υπηρεσίες είναι αρμόδιες για τον έλεγχο της σήμανσης/πιστοποίησης προϊόντων. Πρόκειται για το Γραφείο Ανταγωνισμού (Competition Bureau, www.competitionbureau.gc.ca) και τον Καναδικό Οργανισμό Επιθεώρησης Τροφίμων (CFIA <https://inspection.canada.ca>).

Το Γραφείο Ανταγωνισμού είναι αρμόδιο για τον έλεγχο των μη εδωδιμων προϊόντων ως προς τη σήμανση και τη συσκευασία (Σχετικός οδηγός: <http://www.competitionbureau.gc.ca/eic/site/cb-bc.nsf/eng/01248.html>)

Για τα εδωδιμα προϊόντα, αντίστοιχα, αρμόδια αρχή είναι ο προαναφερόμενος Καναδικός Οργανισμός Επιθεώρησης Τροφίμων (βλ. σχετικά: <https://www.inspection.gc.ca/food-safety-for-industry/toolkit-for-food-businesses/licensing-of-food-businesses/eng/1427300844139/1427300914872>, <http://www.inspection.gc.ca/food/information-for-consumers/fact-sheets-and-infographics/country-of-origin/eng/1329519448771/1329519600512> καθώς και <http://www.inspection.gc.ca/food/labelling/food-labelling-for-industry/eng/1383607266489/1383607344939>).

B.1.5 Τιμολόγηση

Για την τιμολόγηση θα πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψιν ο Επαρχιακός φόρος, το κέρδος του χονδρεμπόρου/εισαγωγέα και του λιανοπωλητή, η δαπάνη για διαφήμιση του προϊόντος, η δαπάνη αποθήκευσης κτλ. Για τη διαμόρφωση της τιμής ενός προϊόντος, βαρύνουσα σημασία έχει ο ανταγωνισμός. Επιπλέον, σημαντικό ρόλο διαδραματίζει η ποιότητα, ειδικά στον τομέα τροφίμων, όπου η ζήτηση υγιεινών βιολογικών προϊόντων συνεχώς αυξάνεται.

B.1.6 Τελωνειακή νομοθεσία (Διαδικασία – Αρχές)

Η Καναδική Υπηρεσία Συνόρων (CBSA, <http://www.cbsa-asfc.gc.ca/menu-eng.html>) είναι αρμόδια για την τήρηση της τελωνειακής νομοθεσίας. Κύριο νομοθέτημα είναι ο Νόμος περί Τελωνείων (Customs Act), το κείμενο του οποίου είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα: <http://www.cbsa-asfc.gc.ca/agency-agence/actreg-loireg/legislation-eng.html>.

Ο Καναδάς χρησιμοποιεί το Εναρμονισμένο Σύστημα Περιγραφής και Κωδικοποίησης των Εμπορευμάτων (ΕΣ) του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου. Για τυχόν διευκρινίσεις επί θεμάτων δασμολογίου, η Υπηρεσία Συνόρων διαθέτει τηλεφωνικό κέντρο παροχής πληροφοριών, που λειτουργεί όλο το 24ωρο. Για κλήσεις εκτός Καναδά το τηλέφωνο είναι +1-204-983-3500 ή +1- 506-636-5064.

Ειδικότερα για τις προϋποθέσεις εισαγωγής τροφίμων στον Καναδά, σχετικές πληροφορίες είναι διαθέσιμες στις ακόλουθες ιστοσελίδες του Καναδικού Οργανισμού Επιθεώρησης Τροφίμων (CFIA):

- 1) <http://inspection.gc.ca/about-the-cfia/acts-and-regulations/regulatory-initiatives/sfca/proposed-sfcr/tools-resources-and-guidance/step-by-step-guide/eng/1523979839705/1523979840095>, όπου αναγράφονται οι προϋποθέσεις εισαγωγής προϊόντων στον Καναδά, δυνάμει του Κανονισμού για την Προστασία των Τροφίμων (**Safe Food for Canadians Regulation – SFCR**).
- 2) Πληροφορίες για επιχειρήσεις που επιθυμούν να εξάγουν τρόφιμα στον Καναδά: <http://inspection.gc.ca/food/imports/eng/1526656151226/1526656151476>
- 3) Οδηγός Τροφίμων: <http://inspection.gc.ca/apps/eng/guidance>
- 4) Πιστοποιητικό ελεύθερης πώλησης <http://www.inspection.gc.ca/food/exports/certification/certificate-of-free-sale/eng/1507732648572/1507732649258>

Χρήσιμες, επίσης, πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία εξαγωγών είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο της Συνοριακής Τελωνειακής Αρχής Καναδά: <https://www.cbsa-asfc.gc.ca/import/guide-eng.html>

CETA

Από τη θέση σε προσωρινή ισχύ, την 21η Σεπτεμβρίου 2017, της Συνολικής Συμφωνίας Οικονομίας και Εμπορίου ΕΕ-Καναδά (CETA), έχουν εξαλειφθεί οι δασμοί για το 98% των εμπορευόμενων προϊόντων μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Καναδά.

Σημαντική πτυχή της Συμφωνίας είναι το υψηλό επίπεδο προστασίας σε διακριτά προϊόντα γεωγραφικής ένδειξης. Τα 16 ελληνικά προϊόντα ΠΓΕ που προστατεύονται είναι: Ελιά Καλαμάτας, Μαστίχα Χίου, Φέτα, Ελαιόλαδο Καλαμάτας, Ελαιόλαδο Κολυμβάρι Χανίων Κρήτης, Ελαιόλαδο Σητείας Λασιθίου Κρήτης, Ελαιόλαδο Λακωνία, Κρόκος Κοζάνης, Κεφαλογραβιέρα, Γραβιέρα Κρήτης, Γραβιέρα Νάξου, Μανούρι, Κασέρι, Φασόλια Γίγαντες Ελέφαντες Καστοριάς, Φασόλια Γίγαντες Ελέφαντες Πρεσπών Φλώρινας, Κονσερβολιά Αμφίσσης.

Ειδικότερα για τη «Φέτα», σημειώνεται ότι, σε αντίθεση με το παρελθόν (προ CETA), που απουσίαζε οποιουδήποτε είδους προστασία, απαγορεύεται, πλέον, η πώληση στην καναδική αγορά προϊόντος που φέρει την ένδειξη «Greek Feta» ή οιοδήποτε σύμβολο, εικόνα ή όνομα που παραπέμπει στην Ελλάδα, εφόσον δεν είναι παρασκευασμένο στη χώρα μας, προς αποφυγή παραπλάνησης των καταναλωτών. Έτσι, ακόμη και στην περίπτωση των λευκών τυριών που ήδη ονομάζονται «Φέτα» από τους Καναδούς παραγωγούς, η Συμφωνία επιβάλλει την αναγραφή στη συσκευασία σαφούς ένδειξης παρασκευής στον Καναδά. Επιπλέον, με εξαίρεση τους παλαιότερους παραγωγούς φέτας στον Καναδά, για τους οποίους ισχύει η ρήτρα κεκτημένων δικαιωμάτων (grandfathering clause), βάσει της οποίας δικαιούνται να εξακολουθήσουν την παραγωγή λευκού τυριού επονομαζόμενου «φέτα» (άρθρο 20.21§2), οι νέοι παραγωγοί θα πρέπει να αναγράφουν στη συσκευασία του προϊόντος τους ότι πρόκειται για «τυρί τύπου φέτας» (feta-type/style/kind cheese) ή «απομίμηση φέτας» (feta-imitation cheese) ή κάτι ανάλογο (άρθρο 20.19§3). Ως «νέοι παραγωγοί» εκλαμβάνονται όσοι παράγουν λευκό τυρί τύπου φέτα από την 18^η Οκτωβρίου 2013.

Για τα λοιπά, μη συμπεριλαμβανόμενα στη CETA, προϊόντα Γεωγραφικών Ενδείξεων, προβλέπεται η δυνατότητα επιδίωξης προστασίας, βάσει του ισχύοντος εσωτερικού δικαίου του Καναδά (Article 20.23). Επισημαίνεται ότι, δυνάμει του Άρθρου 20.22 της Συμφωνίας, παρέχεται δυνατότητα τροποποίησης (προσθήκη/αφαίρεση προϊόντος) του καταλόγου των Γεωγραφικών Ενδείξεων, μετά από συμφωνία των μερών.

Για την προσθήκη νέων προϊόντων Γεωγραφικής Ένδειξης, απαιτείται εγγραφή στην Υπηρεσία Προστασίας Πνευματικής Ιδιοκτησίας «CIPO». Πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα: <http://www.ic.gc.ca/eic/site/cipointernet-internetopic.nsf/eng/wr04244.html>

B.1.7 Διαδικασίες εισαγωγής / περιορισμοί εισαγωγών

Σύμφωνα με τη νομοθεσία του Καναδά, για τη διάθεση προϊόντων τροφίμων στη χώρα, απαιτείται η εισαγωγή τους από εισαγωγέα εγγεγραμμένο στα σχετικά μητρώα της Τελωνειακής Υπηρεσίας του Καναδά (Canada Border Services Agency). Ο εισαγωγέας έχει την ευθύνη α) συμμόρφωσης των εισαγόμενων προϊόντων με τη σχετική καναδική νομοθεσία, σε ομοσπονδιακό, επαρχιακό αλλά και δημοτικό επίπεδο, β) τήρησης όλων των σχετικών διαδικασιών, αλλά και β) ανάκλησης προϊόντων, εάν απαιτηθεί.

Σημειώνεται ότι δεν είναι δυνατή η εξαγωγή κρέατος και προϊόντων αυτού από την Ελλάδα στον Καναδά, δεδομένου ότι υφίστανται τεχνικά εμπόδια σχετιζόμενα με την αναγνώριση των ελληνικών κτηνιατρικών και υγειονομικών πιστοποιητικών από τις καναδικές αρχές.

Ως προς τις φυτοϋγειονομικές απαιτήσεις που θέτει ο Καναδάς, οι Έλληνες εξαγωγείς μπορούν να συμβουλευθούν την ακόλουθη ιστοσελίδα του Οργανισμού Επιθεώρησης Τροφίμων: <https://inspection.canada.ca/importing-food-plants-or-animals/food-imports/food-specific-requirements/fresh-fruit-or-vegetables/eng/1541613882667/1541613882890>

Για τα **επιτρεπόμενα όρια υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων**, διαθέσιμες πληροφορίες είναι ανηρτημένες στην ακόλουθη πλατφόρμα του Υπουργείου Υγείας: <https://pr-rp.hc-sc.gc.ca/mrl-lrm/index-eng.php>.

Προκειμένου να εξασφαλίσει ο Έλληνας εξαγωγέας ότι δεν έχουν αλλάξει οι προϋποθέσεις εισαγωγής, θα μπορούσε να συμβουλευθεί την πλατφόρμα: **Automated Import Reference System (AIRS)** <https://inspection.canada.ca/importing-food-plants-or-animals/plant-and-plant-product-imports/airs/eng/1300127512994/1300127627409> Τα στοιχεία που απαιτούνται από το σύστημα προς καταχώρηση είναι η δασμολογική κλάση του προϊόντος, η χώρα προέλευσης (Ελλάδα) και η χώρα τελικού προορισμού (Καναδάς). Για περισσότερες διευκρινίσεις, είναι δυνατή η απευθείας επικοινωνία με την Εθνική Υπηρεσία Εισαγωγών (**National Import Service**: <https://inspection.canada.ca/importing-food-plants-or-animals/food-imports/nisc/eng/1364059150360/1364059265637>) μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση: cfia.nisc-csni.acia@inspection.gc.ca.

B.1.8 Εξασφάλιση πιστώσεων-χρηματοδοτήσεων

Το καναδικό χρηματοπιστωτικό σύστημα είναι ένα από τα πιο ασφαλή παγκοσμίως. Ο τραπεζικός τομέας συνεισφέρει ποσοστό 3,8% στο καναδικό ΑΕΠ. Στον Καναδά δραστηριοποιούνται περισσότερες από 80 τράπεζες εκ των οποίων 35 καναδικές, 17 θυγατρικές ξένων τραπεζών, 27 υποκαταστήματα ξένων τραπεζών και 4 υποκαταστήματα ξένων τραπεζών με αντικείμενο την παροχή δανείων. Παράλληλα, λειτουργούν κι άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Οι πέντε μεγαλύτερες τράπεζες βάσει της χρηματιστηριακής τους αξίας (market capitalization) είναι οι ακόλουθες: Royal Bank of Canada (RBC), Toronto-Dominion Bank Group (TD), Bank of Nova Scotia (Scotiabank), Bank of Montreal (BMO), Canadian Imperial Bank of Commerce (CIBC)

B.1.9 Εργασιακό καθεστώς

Το εργασιακό καθεστώς εμπίπτει στη συντρέχουσα αρμοδιότητα της Ομοσπονδίας και των Επαρχιών. Ποσοστό μικρότερο του 10% των εργαζομένων στον Καναδά υπόκειται στην ομοσπονδιακή νομοθεσία, ενώ το εργατικό νομοθετικό πλαίσιο διαφέρει ανά Επαρχία. Ωστόσο, ορισμένες βασικές αρχές είναι κοινές σε ομοσπονδιακό και επαρχιακό επίπεδο.

Το ελάχιστο περιεχόμενο ενός ατομικού συμβολαίου περιλαμβάνει προσδιορισμό κατώτατου μισθού, ώρες εργασίας, αμοιβή για τις υπερωρίες, αργίες και ημέρες αδείας, ειδικές άδειες (μητρότητας, γονικές και άλλες οικογενειακές άδειες), ελάχιστη ειδοποίηση παραίτησης, παράνομη απόλυση. Η ατομική σύμβαση εργασίας είναι κατά κανόνα αορίστου χρόνου.

Οι συλλογικές εργασιακές σχέσεις διέπονται από τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας δυνάμει ειδικής νομοθεσίας, που διαφέρει σε κάθε Επαρχία. Σημειώνεται ότι ο Εργατικός Κώδικας του Καναδά προσδιορίζει σαφώς τις κατηγορίες εργαζομένων που υπάγονται στην ομοσπονδιακή δικαιοδοσία. Τόσο η επαρχιακή όσο και η ομοσπονδιακή νομοθεσία δεν επιτρέπουν την ένταξη μιας ομάδας εργαζομένων σε περισσότερα του ενός συνδικάτα. Συνεπώς, οι υπάλληλοι μιας εταιρείας θα ομαδοποιηθούν σε μία και μόνο διαπιστευμένη ένωση εργαζομένων.

B.2 Στρατηγική Εισόδου στην Αγορά του Καναδά

Οι επιχειρήσεις που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στον Καναδά θα πρέπει να προβούν σε διερεύνηση και εντοπισμό καναλιών διανομής, καταλλήλου συνεργάτη, καθώς και σε επιλογή συγκεκριμένης Επαρχίας/Εδάφους ως ορμητήριο για την καναδική αγορά. Σε κάθε Επαρχία υλοποιούνται ειδικά περιφερειακά προγράμματα, ενώ δεν έχουν όλες τα ίδια συγκριτικά πλεονεκτήματα. Χρήσιμες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα: <https://www.cbsa-asfc.gc.ca/import/guide-eng.html>.

B.2.1 Συνεργασία με Αντιπροσώπους/διανομείς

Το έργο των **εμπορικών αντιπροσώπων** είναι να μεσολαβούν μεταξύ της εταιρείας και του αγοραστή στην αγορά του Καναδά. Παραδοσιακά, ο πράκτορας είναι υπεύθυνος για την προώθηση και πώληση των προϊόντων της εταιρείας που εκπροσωπεί στον Καναδά σε μια συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή. Κάθε αντιπρόσωπος μπορεί να αντιπροσωπεύει έναν ή περισσότερους ξένους προμηθευτές με ή χωρίς συμφωνία αποκλειστικής διανομής.

Το πλεονέκτημα του αντιπροσώπου έγκειται στην πολύ καλή γνώση της αγοράς και στο δίκτυο επαφών που διαθέτει. Αμείβεται, λαμβάνοντας προμήθεια βάσει της αξίας των πωλήσεων. Η συνεργασία με εμπορικό αντιπρόσωπο αποτελεί μια σχετικά φθηνή στρατηγική εισόδου στην καναδική αγορά. Ο αντιπρόσωπος είναι ο κύριος εκπρόσωπος της ξένης επιχείρησης στο έδαφος του Καναδά. Συνεπώς, απαραίτητη είναι η οικοδόμηση σχέσης εμπιστοσύνης μαζί του.

Ο **εισαγωγέας-διανομέας** παραδοσιακά δραστηριοποιείται σε επαρχιακό επίπεδο και σπάνια σε ομοσπονδιακό. Αγοράζει το εισαγόμενο εμπόρευμα σύμφωνα με τον καναδικό νόμο, προτού το αποθηκεύσει και το προωθήσει. Μπορεί να συνάψει συνεταιριστική σχέση με τον εξαγωγέα, βάσει της οποίας μοιράζεται τον κίνδυνο εισαγωγής και πώλησης του προϊόντος. Σε διαφορετική περίπτωση, ευθύνεται εξ ολοκλήρου για οποιοδήποτε πρόβλημα προκύψει σχετικά με την διακίνηση του εμπορεύματος. Επίσης, ευθύνεται για την εξυπηρέτηση μετά την πώληση (after sale service).

Λόγω της ισχυρής παρουσίας του στην αγορά, ο διανομέας έχει σαφή πλεονεκτήματα έναντι του απλού εμπορικού αντιπροσώπου. Ωστόσο, δεδομένου του μεγέθους του Καναδά και των επαρχιακών ιδιαιτεροτήτων του, είναι σημαντικό να αποφευχθεί η ανάθεση της αποκλειστικότητας διάθεσης των προϊόντων μιας εταιρείας σε έναν μόνο διανομέα σε ολόκληρη την επικράτεια. Είναι προτιμότερο ο εξαγωγέας να συνάπτει συμφωνίες με διαφορετικούς παράγοντες που ειδικεύονται σε κάθε αγορά.

Σημειωτέον ότι πριν την υπογραφή οποιασδήποτε σύμβασης προτείνεται η πραγματοποίηση ενδελεχούς ελέγχου του υπό επιλογή επιχειρηματικού εταίρου (διανομέα), προκειμένου ο εξαγωγέας να βεβαιωθεί ότι ο εισαγωγέας/διανομέας διαθέτει τα υλικά, οικονομικά και τεχνικά μέσα για την αποτελεσματική εμπορία των προϊόντων στην Επαρχία ή την ευρύτερη περιοχή. Συνιστάται, επίσης, η καταχώρηση του εμπορικού σήματος στις αρμόδιες καναδικές αρχές από τον ίδιο τον εξαγωγέα και όχι από τον διανομέα, ο οποίος, αν προβεί σε καταχώρηση του εμπορικού σήματος, θα του παραχωρηθούν τα σχετικά δικαιώματα.

B.2.2 Δημιουργία θυγατρικής/υποκαταστήματος/αντιπροσωπίας/κοινοπραξίας

Θυγατρική

Η θυγατρική εταιρεία (subsidiary) αποτελεί ξεχωριστή εταιρική οντότητα, η οποία ελέγχεται από την μητρική εταιρεία. Υπό προϋποθέσεις, η μητρική μπορεί να ευθύνεται για τις πράξεις της θυγατρικής της, παρόλο που η τελευταία διαθέτει αυτοτέλεια.

Πρόκειται για την πλέον συνηθισμένη μορφή δραστηριοποίησης αλλοδαπών εταιρειών στον Καναδά. Η θυγατρική λαμβάνει μία από τις εταιρικές μορφές του καναδικού δικαίου. Είναι ουσιαστικά καναδική εταιρεία, η οποία ελέγχεται από την μητρική. Η θυγατρική μιας αλλοδαπής εταιρείας έχει τα ίδια δικαιώματα (πχ περιορισμένη ευθύνη) με την καναδική εταιρεία. Μπορεί να υπάγεται στην ομοσπονδιακή ή επαρχιακή δικαιοδοσία. Μπορεί επίσης να υποβάλει αίτηση για εγγραφή «Εκτός Επαρχίας», ώστε να της επιτρέπεται η δραστηριοποίηση σε άλλες Επαρχίες, εκτός της Επαρχίας της αρχικής εγγραφής της.

Υποκατάστημα

Το υποκατάστημα (branch) αποτελεί ουσιαστικά επέκταση της μητρικής εταιρείας χωρίς διακριτή νομική προσωπικότητα από αυτή. Για την ίδρυσή του, απαιτείται υποβολή αίτησης της εταιρείας ως αλλοδαπής ή Εξω-Επαρχιακής (extra-provincial) στην Επαρχία, όπου προτίθεται να δραστηριοποιηθεί. Χρειάζεται επίσης δήλωση διεύθυνσης στον Καναδά και τα στοιχεία του εκπροσώπου (συνήθως δικηγόρου), ο οποίος θα παραλαμβάνει έγγραφα και θα ασχολείται με διοικητικά θέματα. Βάσει της σχετικής νομοθεσίας του Καναδά, το ύψος των ετήσιων φόρων των υποκαταστημάτων ανέρχεται καταρχήν σε περίπου 25% επί των κερδών.

Υπηρεσίες δικαιόχρησης (franchising)

Παρόλο που ο Καναδάς δεν διαθέτει ενοποιημένη ομοσπονδιακή νομοθεσία δικαιόχρησης, υπάρχουν αρκετοί ομοσπονδιακοί νόμοι που διέπουν τις συμβάσεις δικαιόχρησης. Ιδιαίτερη σημασία έχει ο νόμος περί ανταγωνισμού, ο νόμος περί σημάτων, ο νόμος περί επενδύσεων του Καναδά και ο νόμος περί φόρου εισοδήματος, οι οποίοι διέπουν, αντιστοίχως, θέματα ανταγωνισμού και εμπορικής πρακτικής, την καταχώρηση και προστασία των σημάτων και τους επενδυτικούς και φορολογικούς κανόνες στους οποίους υπόκεινται οι αλλοδαπές εταιρείες franchising που δραστηριοποιούνται στον Καναδά.

Οι συμφωνίες δικαιόχρησης πρέπει να διαχωρίζονται από τις συμβάσεις πρακτόρευσης/αντιπροσωπείας και διανομής. Σε μια σχέση αντιπροσωπείας, ο πράκτορας απλώς επηρεάζει την πώληση ενός προϊόντος για λογαριασμό του κύριου υπόχρεου σε αντάλλαγμα μιας προμήθειας, αλλά δεν αγοράζει το προϊόν. Οι διανομείς είναι επιχειρήσεις που αγοράζουν αποθέματα για μεταπώληση σε άλλες επιχειρήσεις. Η διαχωριστική γραμμή μεταξύ δικαιόχρησης (franchise) και διανομής δεν είναι πάντοτε σαφής και συνήθως εξαρτάται από το βαθμό ελέγχου που ασκείται στον διανομέα ή στον δικαιοδόχο. Η διάκριση μεταξύ των δύο είναι σημαντική, ιδιαίτερα στην περίπτωση που ισχύει ειδική επαρχιακή νομοθεσία franchising.

Κοινοπραξία

Η Κοινοπραξία (Joint Venture) δεν αποτελεί νομική οντότητα στον Καναδά. Πρόκειται για μια επιχειρηματική συνεργασία, η οποία, ανάλογα με την δραστηριότητά της, τη μορφή που λαμβάνει και τη δικαιοδοσία⁹ στην οποία υπάγεται, ρυθμίζεται σε διαφορετικό βαθμό.

B.2.3 Δίκτυα Διανομής

Στον Καναδά η διανομή των καταναλωτικών προϊόντων πραγματοποιείται μέσω ενός άρτια οργανωμένου δικτύου. Υπάρχουν μεγάλες αλυσίδες καταστημάτων, όπως Loblaws, Metro, Shoppers Drug Mart, Canadian Tire, Liquor Control Board Ontario (LCBO), Walmart. Ο έντονος ανταγωνισμός οδηγεί σε συχνές προωθητικές προσφορές. Επίσης, είναι διαθέσιμα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας, τα οποία πωλούνται σε ανταγωνιστικές τιμές.

Όλες οι αλυσίδες καταστημάτων διαθέτουν πλατφόρμα e-commerce προς διευκόλυνση των πελατών τους. Ωστόσο, η αποστολή των παραγγελιών στη διεύθυνση κατοικίας του πελάτη δεν αποτελεί συνήθη πρακτική. Σε περίπτωση που υφίσταται δυνατότητα παράδοσης κατ' οίκον, υπάρχει επιπλέον χρέωση.

Εκτός των υπεραγορών και σουπερμάρκετ, υπάρχουν σημεία πώλησης σε κάθε γειτονιά, με περιορισμένη όμως ποικιλία προϊόντων. Ιδιαίτερα κατά τους χειμερινούς μήνες, το καταναλωτικό κοινό προτιμά, λόγω απόστασης, την πραγματοποίηση αγορών σε τέτοιου είδους καταστήματα.

⁹ Η Επαρχία Κεμπέκ διέπεται από το σύστημα του γαλλικού αστικού δικαίου, ενώ οι υπόλοιπες Επαρχίες και Αυτόνομα Εδάφη βασίζονται στο αγγλικό κοινό δίκαιο (common law).

Τέλος, στον Καναδά υπάρχουν αρκετά εμπορικά κέντρα, με πληθώρα καταστημάτων, η επισκεψιμότητα των οποίων είναι αυξημένη, ιδιαίτερα κατά την χειμερινή περίοδο.

B.2.4 Προώθηση – Διαφήμιση

Η προώθηση των προϊόντων στην καναδική αγορά γίνεται με διάφορους τρόπους, την πρώτη θέση εκ των οποίων κατέχει το άμεσο μάρκετινγκ.

Ηλεκτρονικό μάρκετινγκ

Δεδομένου ότι κάθε νοικοκυριό δαπανά 49 ώρες περίπου το μήνα σερφάροντας στο διαδίκτυο είτε μέσω υπολογιστή είτε μέσω κινητού τηλεφώνου, το ηλεκτρονικό μάρκετινγκ παρουσιάζει ιδιαίτερη αύξηση στον Καναδά. Σημειώνεται ότι οι Καναδοί κατέχουν το υψηλότερο ποσοστό καθημερινής ενασχόλησης (περίπου δύο ώρες) με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης παγκοσμίως, ήτοι 82%.

Η χρήση ηλεκτρονικού μάρκετινγκ είναι αποδοτικός τρόπος προώθησης, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι α) οι Καναδοί επιδίδονται στην εύρεση πληροφοριών μέσω διαδικτύου προτού προβούν σε αγορές προϊόντων ή υπηρεσιών, β) το ποσοστό χρήσης του διαδικτύου είναι υψηλό στην χώρα και γ) η δαπάνη διαφήμισης είναι σχετικά μικρή σε σχέση με άλλες μορφές μάρκετινγκ. Εξαιτίας της πανδημίας, το ηλεκτρονικό μάρκετινγκ σημείωσε σημαντική πρόοδο, οδηγώντας σε ραγδαία αύξηση των διαδικτυακών πωλήσεων.

Το ηλεκτρονικό μάρκετινγκ μπορεί να λάβει τη μορφή ενός ελκυστικού ιστοτόπου της επιχείρησης, που λειτουργεί ως βιτρίνα, στον οποίο παρουσιάζονται τα προϊόντα/υπηρεσίες, ενός ιστολογίου με σχόλια πελατών (blog) ή ηλεκτρονικών μηνυμάτων (email marketing) προς διατήρηση των σχέσεων με τους πελάτες.

Τύπος

Ο ημερήσιος τύπος του Καναδά διαθέτει ένα από τα υψηλότερα ποσοστά αναγνωστών στον κόσμο, με εννιά στους πέντε Καναδούς να διαβάζουν καθημερινά εφημερίδα. Κάθε εβδομάδα διανέμονται 33,32 εκ. αντίτυπα σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή. Στον Καναδά υπάρχουν 75 ημερήσιες εφημερίδες και 950 κοινοτικές. Εκ των αντιτύπων που διανέμονται ανά εβδομάδα, το 65% διατίθεται δωρεάν (controlled circulation). Η γλώσσα που χρησιμοποιείται είναι η αγγλική κατά 75%, η γαλλική κατά 23%, συνδυασμός αγγλικής και γαλλικής κατά 2%, καθώς και συνδυασμός αγγλικής και κάποιας άλλης κατά 1%.¹⁰

Η πανδημία έχει επηρεάσει δραματικά την εν λόγω βιομηχανία με αποτέλεσμα την παύση κυκλοφορίας 82 εφημερίδων από τις αρχές του 2020.

Σύμφωνα με τον τελευταίο διαθέσιμο κατάλογο της Καναδικής Ένωσης Έντυπης και Ηλεκτρονικής Ενημέρωσης,¹¹ ιδιοκτήτες τύπου είναι οι ακόλουθοι όμιλοι/εταιρείες: Postmedia Network Inc./Sun Media, Torstar Corp., SaltWire Network Inc, Independent, Groupe Capitales Médias, Alta Newspaper Group/Glacier, Black Press, Brunswick News Inc., Continental Newspapers Canada Ltd, FP Canadian Newspapers LP, Quebecor, Glacier Media, Globe and Mail Inc., Power Corp. of Canada, TC Media.

Υψηλό ποσοστό του καναδικού καταναλωτικού κοινού, ήτοι 54%, εμπιστεύεται τις διαφημίσεις στις εφημερίδες. Ως εκ τούτου, προσφέρεται ο τρόπος αυτός διαφήμισης των προϊόντων/υπηρεσιών. Εξάλλου, το κόστος διαφήμισης στον τύπο - και δη στον τοπικό - είναι φθηνότερο, σε σύγκριση με τα υπόλοιπα μέσα ενημέρωσης.

Η Ένωση News Media Canada (<https://nmc-mic.ca>) εκφράζει τις θέσεις της βιομηχανίας έντυπης και ηλεκτρονικής ενημέρωσης στον Καναδά. Δημιουργήθηκε στα τέλη του 2016 από την συγχώνευση της Ένωσης Καναδικών Εφημερίδων (Canadian Newspaper Association-CNA) και της Ένωσης Εφημερίδων Καναδικών Κοινοτήτων (Canadian Community Newspaper Association-CCNA).

Τηλεόραση

Παρά την ευρεία χρήση του διαδικτύου, η τηλεόραση παραμένει ένα μέσο μαζικής επικοινωνίας με απήχηση στο καταναλωτικό κοινό, δεδομένου ότι ο μέσος Καναδός περνά περίπου 4,20 ώρες την ημέρα μπροστά στον τηλεοπτικό του δέκτη.

¹⁰ <https://nmc-mic.ca/about-newspapers/circulation/daily-newspapers>

¹¹ <https://nmc-mic.ca/research-statistics/ownership/ownership-daily-newspapers> (στοιχεία Απριλίου 2018)

Οι τηλεοπτικοί σταθμοί με τη μεγαλύτερη τηλεθέαση είναι ενδεικτικά οι ακόλουθοι:

α) CBC www.cbc.ca	β) CTV www.ctv.ca
γ) Global www.globaltv.com	δ) CPAC http://www.cpac.ca
ε) HBO Canada www.hbocanada.com	στ) Food Network www.foodnetwork.ca

Ραδιόφωνο

Το ραδιόφωνο είναι, επίσης, ισχυρό μέσο διαφήμισης. Υπάρχουν περισσότεροι από 1.100 ραδιοφωνικοί σταθμοί, εκ των οποίων οι 900 περίπου είναι αγγλόφωνοι. Κατά μέσο όρο ένας ενήλικας μεταξύ 18 και 34 ετών ακούει 13 ώρες περίπου την εβδομάδα ραδιόφωνο. Εκ των ραδιοφωνικών σταθμών που έχουν μεγάλη ακροαματικότητα, αναφέρονται ενδεικτικά οι κάτωθι:¹²

α) Hot FM 89,9 www.hot899.com	β) Kiss FM 105,3 www.kissradio.ca
γ) Jump 106,9 https://jumpradio.ca	δ) Chin Radio 97,9 www.chinradio.com
ε) Magic 106,1 https://magic106.com	στ) Magic 100,3 www.iheartradio.ca/majic-100-3
ζ) CBC radio www.cbc.ca	

Κλαδικές Εκθέσεις

Ως εξαιρετικό μέσο προώθησης των προϊόντων χαρακτηρίζεται η συμμετοχή σε Κλαδικές Εκθέσεις που διοργανώνονται στον Καναδά. Στο πλαίσιο αυτό, γίνεται γνωστό στο καταναλωτικό κοινό το προϊόν και παράλληλα ανταπτύσσονται προσωπικές διαδραστικές σχέσεις συνεργασίας με επαγγελματίες του κλάδου.

Παρατίθεται ενδεικτικός κατάλογος επικείμενων Διεθνών Εμπορικών Εκθέσεων που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για τα ελληνικά προϊόντα και υπηρεσίες.

Έκθεση	Αντικείμενο	Πληροφορίες	Διεξαγωγή	Web
SIAL	Τρόφιμα	Θεωρείται ως η μεγαλύτερη έκθεση τροφίμων στον Καναδά. Συγκεντρώνει περίπου 1000 εκθέτες από 50 χώρες και 20.000 επισκέπτες.	Toronto, 29.04 – 01.05, 2025	https://sialcanada.com/en
CANSEC	Αμυντική Βιομηχανία	Θεωρείται ως μια από τις μεγαλύτερες εκθέσεις στον τομέα της αμυντικής βιομηχανίας στη Β. Αμερική.	Οττάβα, 28-29.05.2025	https://www.defenceandsecurity.ca/CANSEC/
VANCOUVER INTERNATIONAL WINE FESTIVAL	Οίνος	Η μεγαλύτερη έκθεση κρασιού στον Καναδά και από τις σημαντικότερες παγκοσμίως. Το 2024, φιλοξένησε 122 οινοποιεία από 15 χώρες, συμπεριλαμβανομένης και της Ελλάδας.	Βανκούβερ, 22.02-2.03/2025	https://vanwinefest.ca/
ELECTRICITY TRANSFORMATION	Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας	Εξειδικεύεται στους τομείς της ηλιακής - αιολικής ενέργειας καθώς και στην αποθήκευση ενέργειας.	Toronto, 6 – 8.10, 2025	https://electricity-transformation.ca/
COLLISION	Τεχνολογία, καινοτομία	Από τις μεγαλύτερες εκθέσεις τεχνολογίας σε παγκόσμιο επίπεδο.	Vancouver, 27-30.05, 2025	https://collisionconf.com
Mineral Exploration & Mining Convention	Εξόρυξη εκμετάλλευση ορυκτών	- Συγκεντρώνει κάθε χρόνο περίπου 1.100 εκθέτες, 2.500 επενδυτές και 30.000 επισκέπτες από 130 χώρες. Συνδυάζεται με πολυάριθμα εκπαιδευτικά σεμινάρια κι εκδηλώσεις δικτύωσης.	Τορόντο, 2-5/3/2025	https://www.pdac.ca/convention
The Buildings Show	Κατασκευαστική βιομηχανία	Εξειδικεύεται στις κατασκευές, την αρχιτεκτονική, τα δομικά υλικά και την εσωτερική διακόσμηση. Περιλαμβάνει συναφή σεμινάρια / συνέδρια	Τορόντο, 04 – 06.12, 2024	https://informaconnect.com/the-buildings-show
BUILDEX VANCOUVER	Κατασκευές, Δομικά Υλικά	Επικεντρώνεται στην κατασκευαστική βιομηχανία του δυτικού Καναδά.	Βανκούβερ, 26-27/02/25	https://informaconnect.com/buildex-vancouver/

¹² Οι συχνότητες αφορούν στην πόλη της Οττάβας.

THE CONSTRUCTION EXPO	Κατασκευές, Δομικά Υλικά	Εξειδικεύεται σε κατασκευαστική καινοτομία, νέες τάσεις, υλικά υψηλής ποιότητας, σύγχρονη αρχιτεκτονική, πράσινες τεχνολογίες.	Surrey, 05-06/04/25	www.theconstructionexpo.com
PM SPRINGFEST	Ακίνητα	Αφορά τη διαχείριση κτιρίων (νομικές διαδικασίες, επισκευές, ενεργειακή επάρκεια, ασφάλεια).	Τορόντο, 24/04/2025	www.pmspringfest.com
Toronto International Boat Show	Σκάφη αναψυχής	Διοργανώνεται για 65 ^η συνεχόμενη χρονιά, με τη συμμετοχή περίπου 500 εκθετών.	Mississauga, 27-30.03, 2025	https://theboatshowic.ca/
Salon International Tourisme Voyages	Τουρισμός	Από τους εκθέτες που έχουν δηλώσει συμμετοχή, ελληνικούς προορισμούς προσφέρει μέχρι στιγμής το πρακτορείο Group Voyages Quebec.	Μόντρεαλ, 1-3/11/24	http://www.salonourismevoyages.com/en
CPMA Convention & Trade Show	Φρούτα & Λαχανικά	Διοργανώνεται από τον Canadian Produce Marketing Association, τον μεγαλύτερο σύνδεσμο παραγωγών/διανομέων οπωροκηπευτικών στον Καναδά	Montreal, 8-10.04, 2025	https://convention.cpma.ca/home
RC SHOW	HORECA	Πραγματοποιείται με τη χορηγία του Καναδικού Υπουργείου Εξωτερικών, συγκεντρώνει περίπου 100 διεθνή brands στον κλάδο HORECA	Τορόντο, 07-09/04/2025	https://www.rcshow.com
GROCERY SPECIALTY FOOD WEST	& Καινοτόμα διατροφικά προϊόντα	Η λίστα των εκθετών για το 2024 αποτελείται, μέχρι στιγμής, από 120 εταιρείες.	Vancouver, 14 & 15.04, 2025	https://gsfshow.com/
CHFA NATURAL ORGANIC WELLNESS	Βιολογικά/φυσικά τρόφιμα, καλλυντικά, συμπληρώματα	Διεξάγεται ανά διετία. Διαθέτει ειδική πτέρυγα για την προβολή των νεοφυών επιχειρήσεων.	Vancouver, 25-27.04, 2025	https://chfa.ca ;
TORONTO MARKET WEEK	Μόδα, είδη δώρων, κοσμήματα, είδη σπιτιού	Πραγματοποιείται από το 1987. Περιλαμβάνει τμήμα μόνιμης έκθεσης για τους ενδιαφερόμενους εκθέτες στην Mississauga του Ontario	Τορόντο, 23 – 30.01, 2025	https://www.torontomarketweek.ca/
TORONTO HOME SHOW	Σπίτι και διακόσμηση	Φιλοξενεί πάνω από 500 εκθέτες.	Τορόντο, 7-16/3/25	https://torontohomeshows.com/tbo
TORONTO HOME & BACKYARD SHOW	Σπίτι και Κήπος	Οι εκθέτες που έχουν δηλώσει συμμετοχή για την ερχόμενη έκδοση της έκθεσης είναι 197.	Τορόντο, 31.01-02.02/2025	https://torontohomeshows.com/hi/
FALL HOME SHOW	Σπίτι και διακόσμηση	Οι εκθέτες που έχουν δηλώσει συμμετοχή για την ερχόμενη έκδοση της έκθεσης είναι 80.	Τορόντο, 26-28.09/2025	https://torontohomeshows.com/
INTERIOR DESIGN SHOW	Εσωτερική Διακόσμηση	Διοργανώνεται από το 1999, με εξειδίκευση στα καινοτόμα προϊόντα διακόσμησης και στους μεγάλους σχεδιαστές του χώρου.	Βανκούβερ, 25 – 28.09, 2025 Τορόντο, 23-26/1/2025	https://interiordesignshow.com/home
ART TORONTO	Τέχνη	Μέχρι στιγμής οι επιβεβαιωμένοι εκθέτες ανέρχονται σε 92	Τορόντο, 23-26.10, 2025	https://www.arttoronto.ca
MEGA-MIGS	Ηλεκτρονικά παιχνίδια	Οι εκθέτες του 2023 ήταν 62	Μόντρεαλ, Οκτώβριος 2025	https://migs.biz/en/
THE NATIONAL WOMEN'S SHOW	Μόδα, Τουρισμός, Ομορφιά, Γαστρονομία	Διοργανώνεται από το 2002 από την εταιρεία National Event Management	Οττάβα, 19-20/10/24 Κεμπέκ, 23-24/11/24 Τορόντο, 8-10/11/24 Calgary, 5-6/4/25 Μόντρεαλ, 28-30/3/25	http://www.nationalwomenshow.com
Esthétique Spa International	Προϊόντα ομορφιάς	Εξειδίκευση στους τομείς της κομμωτικής και της ιατρικής αισθητικής.	Βανκούβερ, 23-24/2/25 Μόντρεαλ, 5-6/10 2025 Τορόντο, 4-5/05 2025	https://www.spashow.com
LANDSCAPE ONTARIO TRADE SHOW	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΟΠΙΟΥ	Συμμετέχουν πάνω από 400 εκθέτες σε έκταση 8 εκταρίων. Το 2023 σηματοδοτεί την 50ή επέτειο της Έκθεσης.	Τορόντο, 7-9/1/25	https://locongress.com/

THE FRANCHISE EXPO	FRANCHISING	Η Έκθεση διεξάγεται από το 1972 σε ΗΠΑ και Καναδά, με διοργανωτή την National Event Management	Τορόντο, 11-12.01, 2025 Μόντρεαλ, 26-27.04, 2025 Οττάβα, 1-2.03, 2025 Calgary, 16-17/11/24 Βανκούβερ, 5 - 6/4/25 Winnipeg, 8-9/2/25 London, 22-23.03, 2025	http://www.franchiseshowinfo.com
CANADA BRIDAL SHOW	Νυφικά, Είδη Γάμου	Οι επιβεβαιωμένοι συμμετέχοντες ανέρχονται σε 303	Τορόντο, 10-12.01, 2025	https://canadasbridalshow.com
The Wellness Show	Διατροφή, φυσική κατάσταση, ευεξία	Η Έκθεση προσελκύει κάθε χρόνο 250 εκθέτες και 20.000 επισκέπτες	Βανκούβερ, 1-2 /2/25	https://www.thewellnessshow.com
Pri-Med Canada	Ιατρική περίθαλψη	Διοργανώνεται για 20ή συνεχόμενη χρονιά, με τη συμμετοχή 120 εκθετών	Τορόντο, 7 – 9.05, 2025	https://www.pri-med.ca/canada/in-person
Vancouver Health Show	Εναλλακτικές θεραπείες, συμπληρώματα, fitness trends	Οι δυο εκθέσεις καλύπτουν τον δυτικό Καναδά, συγκεντρώνοντας συνολικά 16 χιλ. επισκέπτες.	Βανκούβερ, 25-26/10/25	https://www.healthshows.com/vancouver-info
Ottawa International Animation Festival	Κινούμενα σχέδια/Κινηματογράφος	Ξεκίνησε το 1975 με διοργανωτή το Canadian Film Institute και θεωρείται ως η μεγαλύτερη διοργάνωση του είδους της στη Β. Αμερική.	Οττάβα, Σεπτέμβριος 2025	https://www.animationfestival.ca

Προβολή διαφήμισης σε υπαίθριους χώρους

Η προβολή της διαφήμισης σε υπαίθριους χώρους, συνήθως με χρήση ηλεκτρονικής οθόνης ή γιγαντοαφίσας, αποτελεί επίσης αποτελεσματικό τρόπο διαφήμισης στον Καναδά, όπου υπάρχουν πολυάριθμοι διαφημιστικοί χώροι στο εκτεταμένο οδικό του δίκτυο. Μειονέκτημα του τρόπου αυτού είναι ότι δεν απευθύνεται σε συγκεκριμένο κοινό.

Αλληλογραφία-Ηλεκτρονική Αλληλογραφία

Η διαφήμιση μέσω αλληλογραφίας και ηλεκτρονικής αλληλογραφίας είναι συνηθισμένος τρόπος διαφήμισης στον Καναδά. Λόγω αξιόπιστου εθνικού συστήματος απογραφής και στατιστικών, οι βάσεις δεδομένων αφθονούν, ενώ η πρόσβαση σε αυτές είναι σχετικά φθηνή. Το μάρκετινγκ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου κατακτά ολοένα μεγαλύτερο κομμάτι της διαφημιστικής αγοράς, ταυτόχρονα με την άνοδο της χρήσης του διαδικτύου. Αξίζει να σημειωθεί ότι κάθε Καναδός εγγράφεται σε 13 λίστες, κατά μέσο όρο, ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Συνεπώς, ενδείκνυται η χρήση αυτού του τρόπου προώθησης των προϊόντων/υπηρεσιών. Βάσει του καναδικού δικαίου περί ανεπιθύμητων μηνυμάτων, απαιτείται από τις εταιρείες και όλους τους διαφημιζόμενους να αποσπάσουν τη ρητή ή σιωπηρή συναίνεση των παραληπτών πριν την αποστολή οποιουδήποτε ηλεκτρονικού μηνύματος.

B.2.5 Πρακτικές οδηγίες

Ο Καναδάς, όπως όλη η περιοχή της Βορείου Αμερικής, είναι χώρα *Κουλτούρας Συμβολαίων*, υπό την έννοια ότι η επικοινωνία στηρίζεται κυρίως σε γραπτά κείμενα και δεν βασίζεται στον προφορικό λόγο. Η συζήτηση, η διαπραγμάτευση και, εν τέλει, η υπογραφή της συμφωνίας επιτυγχάνεται βάσει συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος, ενώ η νομική υποστήριξη και η συνδρομή των «ειδικών» (πχ νομικών συμβούλων, λογιστών, συμβούλων πωλήσεων και μάρκετινγκ) είναι ιδιαίτερα επιβληθητική.

Σε περίπτωση μη τήρησης των συμφωνηθέντων, το δικαστικό κόστος επίλυσης της διαφοράς είναι σημαντικό, καθώς οι αμοιβές για παροχή υπηρεσιών είναι ιδιαίτερα αυξημένες στον Καναδά.

Τα γνωρίσματα της Κουλτούρας Συμβολαίων, στην οποία ανήκουν οι Καναδοί επιχειρηματίες, είναι τα εξής:

- Απουσία συναισθήματος, αποστασιοποίηση, «ψυχρή» και πραγματιστική θεώρηση και εκτίμηση μιας κατάστασης.
- Αυστηρή τήρηση χρονοδιαγραμμάτων.

- Προσήλωση στο αποτέλεσμα.
- Λήψη απόφασης στη βάση του αμοιβαίου συμφέροντος, «κερδίζω-κερδίζεις» (win-win).
- Γρήγορη λήψη απόφασης, στη λογική «καλύτερα κάτι παρά τίποτα».
- Κάθε συμφωνία, ακόμη και σε επουσιώδη σημεία, πρέπει να αποτυπώνεται σε γραπτό κείμενο.
- Η υπογραφή συμφωνίας δεν συνεπάγεται και το τέλος της διαπραγμάτευσης. Απαιτείται παρακολούθηση των συμφωνηθέντων (follow-up) και ορισμός contact point που θα συντονίζει, παρακολουθεί και μεριμνά για την τήρηση της συμφωνίας.
- Τα συμφωνηθέντα θέματα προς συζήτηση ακολουθούνται, χωρίς παρεκκλίσεις. Εξαντλείται, δε, η συζήτηση ενός θέματος, προτού συζητηθεί το επόμενο.

Οι Καναδοί επιχειρηματίες χρησιμοποιούν τον ενικό και την προσφώνηση με το μικρό όνομα, ως δείγμα αμεσότητας, χωρίς, όμως, αυτό να σημαίνει, απαραίτητως, και διάθεση οικειότητας ή συμπάθειας, έχουν προγραμματισμό από τον οποίο δεν προτίθενται να παρεκκλίνουν και επικεντρώνονται στο αποτέλεσμα της διαπραγμάτευσης, ενώ είναι ανοιχτοί σε εναλλακτικές προτάσεις και ιδέες.

Παρά την καθωσπρέπει και ευγενική προσέγγιση, οι Καναδοί διακρίνονται για την απόλυτη αίσθηση συμφέροντος. Από το βαθμό σπουδαιότητας του τελευταίου εξαρτάται η ταχύτητα σύναψης της συμφωνίας καθώς και ο βαθμός ευκολίας υπέρβασης τυχόν γραφειοκρατικών εμποδίων. Επιπλέον, παρατηρείται διαφορετική προσέγγιση ως προς την έννοια των καθυστερήσεων, καθώς οι Καναδοί έχουν αργούς ρυθμούς διεκπεραίωσης υποθέσεων.

Δεδομένου ότι η канаδική αγορά δεν είναι ενιαία, αφού ισχύουν διαφορετικοί κανόνες σε κάθε Επαρχία, συχνά προκύπτουν γραφειοκρατικά εμπόδια μεταξύ ομοσπονδιακού και επαρχιακού επιπέδου, με αποτέλεσμα σημαντικές καθυστερήσεις στην υλοποίηση των συμφωνηθέντων.

Στην επιχειρηματική συνάντηση, ο Καναδός υποψήφιος συνεργάτης αναμένει συνέπεια στο χρόνο άφιξης και αναχώρησης, μικρή εισαγωγή (small talk) για άνοιγμα συζήτησης που έχει ως άξονα, κυρίως, την παροχή πληροφοριών για το βιογραφικό και τις επαγγελματικές εμπειρίες του συνομιλητή του και μετά “straight to the point” αντιστοιχία λόγων και κινήσεων, αυστηρή τήρηση της ζώνης οικειότητας/επικοινωνίας, δηλ. ποτέ μικρότερη από το ένα μέτρο, δεν επιδιώκει μεγάλη σωματική επαφή (σφιχτή αλλά σύντομη χειραψία, που συνοδεύεται από χαμόγελο, σε καμία περίπτωση άγγιγμα), αλλά θέλει οπτική επαφή (η περιφορά του βλέμματος και όχι το άμεσο κοίταγμα του συνομιλητή θεωρείται αγένεια ή αδιαφορία), ο λόγος του είναι άμεσος, απλός, σαφής, εξηγεί αμέσως τις προθέσεις του και το ίδιο αναμένει από το συνομιλητή του.

Η επίδοση της επαγγελματικής κάρτας είναι σκόπιμη, χωρίς, όμως, την τελετουργική ατμόσφαιρα που απαντάται σε άλλες κουλτούρες, όπως στην κινεζική. Στο ίδιο πλαίσιο, οι επαγγελματικές κάρτες δεν μοιράζονται αφειδώς, γιατί αυτό δείχνει έλλειψη σοβαρότητας. Από την άλλη πλευρά, εάν ο Καναδός συνομιλητής αποφύγει να δώσει την επαγγελματική του κάρτα, αποτελεί ένδειξη μειωμένου έως ανύπαρκτου ενδιαφέροντος.

Η διατύπωση διέπεται από την αρχή *kiss*, δηλαδή *keep it small and simple* (κράτα την συζήτηση σύντομη και απλή) ενώ αντενδείκνυνται τα διαλείμματα σιωπής και ό,τι μπορεί να δημιουργήσει αμηχανία. Αντίθετα, εκτιμάται η συνεχής και συνεκτική ροή του λόγου που οδηγεί σε κάποιο αποτέλεσμα και όχι «κουβέντα για την κουβέντα».

Στη συμπεριφορά του ο Καναδός είναι άμεσος, σαφής, ευγενικός, χρησιμοποιεί ήπιες εκφράσεις, αγαπάει την ειλικρίνεια και απεχθάνεται τις περιττολογίες, τις περίπλοκες εκφράσεις, την υπερβολική κολακεία και φιλοφρόνηση, γενικότερα ό,τι του φαίνεται ψεύτικο, άκαιρο ή άτοπο. Χρειάζεται χρόνο εξοικείωσης, ενώ η συνεργασία δεν συνεπάγεται και σύναψη φιλίας. Οι σχέσεις του αναπτύσσονται αργά και σταδιακά σε βάθος χρόνου. Εκτιμά την συνέπεια, υπευθυνότητα και σοβαρότητα, απαιτεί την τήρηση των υποχρεώσεων και δεσμεύσεων του συνεργάτη του απαρεγκλίτως και κατά γράμμα (γι' αυτό, άλλωστε, χρειάζεται συμβόλαιο ως βάση αναφοράς).

Οι Έλληνες, ως μεσογειακός λαός, βρισκόμαστε, μάλλον στον αντίποδα του πιο ψυχρού και “cool” Καναδού, με τα ακριβώς αντίθετα χαρακτηριστικά γνωρίσματα, όπως συναισθηματισμός, μικρότερη τυπικότητα, μικρή

ζώνη οικειότητας/επικοινωνίας, χαλαρότερη τήρηση χρονικών ορίων και ατζέντας συζήτησης/διαπραγμάτευσης, απουσία νομικής υποστήριξης και υποστήριξης experts”, μεγαλύτερο χρόνο διαπραγμάτευσης και λήψης απόφασης κ.λ.π.

Συμπερασματικά, καλόν είναι να δοθεί προσοχή στα εξής σημεία:

- Καθυστέρηση ακόμη και 5-10 λεπτών στην επαγγελματική συνάντηση θεωρείται αγένεια.
 - Ο προγραμματισμός επαγγελματικών συναντήσεων πρέπει να αποφεύγεται το απόγευμα και σε καμία περίπτωση το βράδυ, καθώς ο χρόνος μετά τον εργασιακό αφιερώνεται αποκλειστικά στην οικογένεια.
 - Το κάπνισμα απαγορεύεται αυστηρά, τόσο στους εσωτερικούς όσο και στους εξωτερικούς χώρους, παρά μόνο σε συγκεκριμένα σημεία.
 - Η εξωλεκτική επικοινωνία (στάση σώματος, χειρονομίες) είναι πολύ περιορισμένη και οι συμβολισμοί μπορεί να ερμηνεύονται με διαφορετικό τρόπο, δημιουργώντας αρνητικές εντυπώσεις, π.χ. η χρήση του δείκτη του χεριού δεν πρέπει να σημαδεύει άτομο γιατί θεωρείται αγένεια ή οι πολλές και νευρικές κινήσεις, ακόμη και για να εκφρασθεί κατάφαση ή αποδοχή, κουράζουν ή μπερδεύουν το συνομιλητή, με κίνδυνο να σταλούν λάθος μηνύματα.
 - Όταν ο αντιδιαπραγματευτής/συνομιλητής ανήκει στο αντίθετο φύλο, ακόμη και μια λεκτική ή κινήσιολογική συμπεριφορά, που στη μεσογειακή κουλτούρα είναι αθώα ή αποδεκτή, μπορεί να παρερμηνευθεί, καθώς υπάρχει ιδιαίτερη ευαισθησία σε θέματα παρενόχλησης (harassment). Καθώς η ισότητα ισχύει για όλα τα φύλα, τυχόν παρερμηνεύσει της, κατά τα άλλα, αθώας συμπεριφοράς προξενεί πρόβλημα.
 - Η συζήτηση δεν πρέπει, τουλάχιστον στις πρώτες φάσεις της γνωριμίας, να θίξει προσωπικά θέματα, όπως οικονομικές αποδοχές, προσωπικές και οικογενειακές σχέσεις, πολιτικές/θρησκευτικές απόψεις, γενικά οποιοδήποτε θέμα προσφέρεται για αντιπαράθεση ή για εκφορά κρίσης ή επίκρισης. Είναι προτιμότερη η ουδετερότητα και η χαμηλών τόνων συμπεριφορά με χρήση ήπιων εκφράσεων.
 - Η κυρίαρχη τάση είναι η «πολιτικά ορθή συμπεριφορά» (politically correct), δηλαδή αυτή που αποφεύγει να φέρνει τον συνομιλητή σε δύσκολη θέση μέσω εκφοράς υπερβολικού συναισθηματισμού (θυμού, αγανάκτησης, θλίψης, αγωνίας, πανικού, ιλαρότητας, αστεϊσμού) και δεν θίγει θέματα όπως ηλικία, εμφάνιση, φυλή, θρησκεία, σεξουαλικές, πολιτικές ή άλλες πεποιθήσεις. Το Καναδικό Σύνταγμα απαγορεύει τις διακρίσεις βάσει φύλου, φυλής, χρώματος ή θρησκείας.
 - Ποτέ να μην δίνονται υποσχέσεις που δεν μπορούν ή είναι δύσκολο εκ των προτέρων να τηρηθούν.
- Για παράδειγμα, εάν δεν μπορούν να τηρηθούν τα χρονοδιαγράμματα παράδοσης, ο Καναδός συνεργάτης θα διαπιστώσει ασυνέπεια, με αποτέλεσμα να μειωθεί η εμπιστοσύνη του και σιγά σιγά να «παγώσει» το κλίμα συνεργασίας.
- Η ακρίβεια, σοβαρότητα και υπευθυνότητα των υποσχεθέντων και συμφωνηθέντων είναι λέξεις-κλειδιά για την επιτυχή συνεργασία.
 - Στην εν γένει συμπεριφορά, οι λέξεις-κλειδιά είναι απλότητα, αμεσότητα, ευγένεια, τήρηση πλαισίων.

Κώδικας ντυσίματος και συμπεριφορά στο επαγγελματικό γεύμα

Στη Βόρεια Αμερική και στον Καναδά το ντύσιμο δεν υπόκειται σε αυστηρό ενδυματολογικό κώδικα, αλλά πρέπει να τηρούνται οι γενικοί κανόνες αξιοπρεπούς και ενδεδειγμένης για την κατάσταση ένδυσης, αναλόγως και του επαγγελματικού, μορφωτικού και λοιπού επιπέδου των συνομιλητών. Το όλο ντύσιμο πρέπει να είναι συντηρητικό και να αποπνέει σοβαρότητα και απλότητα, χωρίς διάθεση επίδειξης και εντυπωσιασμού της άλλης πλευράς. Τα πολλά κοσμήματα και αξεσουάρ θεωρούνται περιττά. Για τους άντρες συνιστάται κοστούμι με γραβάτα και για τις γυναίκες ταγιέρ, σε ουδέτερους και σκουρότερους τόνους, όπως μαύρο, μπλε ή γκρι. Το άρωμα καλύτερα να αποφεύγεται σε μια επαγγελματική συνάντηση ή να είναι όσο πιο διακριτικό γίνεται. Η προσφορά δώρου, σε μια πρώτη προσέγγιση, δεν είναι απαραίτητη αλλά θα τύχει καλής υποδοχής εάν είναι ουδέτερο και όχι προσωπικό (όπως άρωμα). Σε κάθε περίπτωση, ένα ακριβό δώρο πρέπει να αποφευχθεί, γιατί μπορεί να παρερμηνευθεί ως απόπειρα χρηματισμού/δωροδοκίας/κολακείας/πίεσης για επιτάχυνση της σύναψης επαγγελματικών ή και άλλων σχέσεων. Αν μάλιστα, θεωρηθεί προσπάθεια δωροδοκίας, μπορεί να υπάρξουν σοβαρές νομικές συνέπειες.

Η πρόσκληση σε επαγγελματικό γεύμα ή σε καφέ (προσοχή η πρόσκληση σε καφέ σημαίνει πρωί 9.00-10.00 και όχι απόγευμα) στοχεύει σε μια καλύτερη και ουσιαστικότερη γνωριμία, και, σε κάθε περίπτωση, είναι ένδειξη ενδιαφέροντος για περαιτέρω συνεργασία. Συνιστάται αντιστροφή της κατανομής βάρους των θεμάτων της συζήτησης, σε σχέση με την αυστηρά επαγγελματική συνάντηση (κατά την οποία 20% είναι συζήτηση για άλλα θέματα και 80% συζήτηση για επαγγελματικά θέματα).

Η κατανάλωση αλκοολούχων ποτών δεν είναι απαραίτητη, όπως και η πρόποση για την επισφράγιση της επιτυχούς ολοκλήρωσης μιας επαγγελματικής συζήτησης ή της επίτευξης συμφωνίας.

Το φιλοδώρημα, που είναι της τάξης 15-20%, είναι επιβεβλημένο, καθώς αποτελεί μέρος του μισθού του εργαζομένου. Συνήθως, υπάρχει πρόβλεψη tip percentage στο μηχάνημα POS. Η παράλειψη ή η καταβολή μικρότερου από το προβλεπόμενο ποσοστό φιλοδωρήματος μπορεί να προκαλέσει άσχημη εντύπωση και να καταστρέψει, ακόμη, μια καλή πρώτη εικόνα.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΤΑΞΙΔΙΟΥ

Το κόστος ενός κατ' εκτίμηση επιχειρηματικού ταξιδιού, διάρκειας 7 ημερών, στην Οττάβα, ανέρχεται περί τα 4.535 Ευρώ, υπολογιζόμενο ως ακολούθως:

Αεροπορικό εισιτήριο μετ' επιστροφής	865 Ευρώ (κατά μέσο όρο, οικονομική θέση)
Μεταφορά από αεροδρόμιο μετ' επιστροφής	100 Ευρώ (με ταξί)
Ενοικίαση αυτοκινήτου	340 ευρώ/7 ημέρες = 2.380 Ευρώ
Έξοδα διαμονής σε ξενοδοχείο 3 αστέρων	170 Ευρώ/ημέρα (X7 διανυκτερεύσεις= 1190 Ευρώ)
Σύνολο	4.535 Ευρώ

B.3 Καταναλωτικά Πρότυπα

Σύμφωνα με έρευνες, εντοπίζονται πέντε καταναλωτικές τάσεις στο αγοραστικό κοινό του Καναδά:

α) Πραγματοποίηση αγορών σε καταστήματα της γειτονιάς και ιδιαίτερη προτίμηση σε εγχώρια προϊόντα. Οι καταναλωτές ψωνίζουν συνήθως σε καταστήματα που βρίσκονται σε κοντινή απόσταση από το σπίτι τους, λόγω ευκολίας, αλλά και λόγω δυσμενών καιρικών συνθηκών κατά τους χειμερινούς μήνες. Προτιμούν τα εγχώρια προϊόντα, γιατί θεωρούν ότι η στήριξη των канаδικών επιχειρήσεων είναι μια επιλογή ήθικη, περιβαλλοντική και επιβεβλημένη.

β) Αυξημένη ευαισθητοποίηση σχετικά με την υγεία και θέματα περί αυτής: Καθώς παρατηρείται γήρανση του канаδικού πληθυσμού, ολοένα και περισσότεροι καταναλωτές επιδιώκουν την αγορά υγιεινών προϊόντων σε πολλές κατηγορίες, όπως τρόφιμα, καλλυντικά κτλ. Τουλάχιστον το 50% των Καναδών λαμβάνουν υπ' όψιν τα οφέλη του προϊόντος στην υγεία, ενώ το 1/3 είναι πρόθυμο να διαθέσει περισσότερα χρήματα για την απόκτηση ενός τέτοιου προϊόντος.

γ) Ορθολογική χρήση εισοδήματος: Οι Καναδοί καταναλωτές προσπαθούν να μην υπερβούν τον μηνιαίο προϋπολογισμό τους.

δ) Επιθυμία για εξατομικευμένα αγαθά: Οι καταναλωτές προσπαθούν να αποκτήσουν ακριβώς αυτό που θέλουν και η νέα τεχνολογία το καθιστά εφικτό.

ε) Ο αντίκτυπος του Διαδικτύου: Συνήθως η έρευνα αγοράς και η αναζήτηση προϊόντων πραγματοποιείται διαδικτυακά, ακόμη και όταν οι καταναλωτές δεν προβαίνουν σε αγορές. Επίσης, οι ηλεκτρονικές αγορές παρουσιάζουν αύξηση, ενώ οι κριτικές στο διαδίκτυο είναι κρίσιμες για τη λήψη απόφασης αγοράς ενός προϊόντος.

Το ηλεκτρονικό εμπόριο είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένο στον Καναδά. Εν μέσω πανδημίας, σημειώθηκε ραγδαία αύξηση των πωλήσεων μέσω διαδικτύου. Η συντριπτική πλειοψηφία των καταστημάτων διαθέτει ηλεκτρονικό δίκτυο πωλήσεων. Υπάρχει πληθώρα προσφορών μέσω διαδικτύου, σε συμφέρουσες τιμές,

γεγονός που αποτελεί καθοριστική παράμετρο στην τελική λήψη απόφασης ηλεκτρονικής αγοράς προϊόντος ή υπηρεσίας.

Εκτός των ηλεκτρονικών αγορών, το διαδίκτυο χρησιμοποιείται ευρέως για την αναζήτηση πληροφοριών, την εξόφληση λογαριασμών, ακόμη και την ίδρυση εταιρείας. Όλες οι υπηρεσίες παρέχονται διαδικτυακά. Ο τρόπος αυτός εξυπηρετεί τον Καναδό πολίτη, ο οποίος δεν έχει εύκολη πρόσβαση στα καταστήματα και στις υπηρεσίες κατά τους χειμερινούς μήνες, που το κρύο είναι δριμύ.

B.4 Βιομηχανική Ιδιοκτησία

Η Καναδική Υπηρεσία Πνευματικής Ιδιοκτησίας (CIPO, website: <http://www.ic.gc.ca/eic/site/cipointernet-internetopic.nsf/eng/home>) υπάγεται στο Υπουργείο Καινοτομίας, Επιστήμης και Οικονομικής Ανάπτυξης του Καναδά. Πρόκειται για εξειδικευμένη Υπηρεσία, αρμόδια για θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας. Στους τομείς δραστηριοτήτων της συγκαταλέγονται τα εμπορικά σήματα (trademarks), τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας (patents), τα πνευματικά δικαιώματα (copyright, intellectual property), τα βιομηχανικά σχέδια (industrial designs) και τοπογραφίες ολοκληρωμένων κυκλωμάτων (integrated circuit topographies). Ο Καναδάς από το 1970 είναι μέλος του Παγκοσμίου Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας, WIPO.

Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ - ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ

Γ.1 Συμφωνία αποφυγής διπλής φορολογίας

Μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Καναδά ισχύει η «*Σύμβαση για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την πρόληψη της φοροδιαφυγής αναφορικά με τους φόρους εισοδήματος και κεφαλαίου*» (Convention between Canada and the Hellenic Republic for the Avoidance of Double Taxation and the Prevention of Fiscal Evasion with respect to Taxes on Income and on Capital). Η συγκεκριμένη Σύμβαση τέθηκε σε ισχύ στις 16 Δεκεμβρίου 2010 (ΦΕΚ 27/A/3824/25.2.2010), και τροποποιήθηκε (ΦΕΚ 270/A/4035/31.12.2011). Το ισχύον κείμενο είναι διαθέσιμο στην ακόλουθη καναδική ιστοσελίδα: <http://www.treaty-accord.gc.ca/text-texte.aspx?id=105156>

Γ.2 Φορολογία Φυσικών προσώπων

Οι ομοσπονδιακές αρχές και οι Επαρχίες έχουν συντρέχουσα αρμοδιότητα ως προς την φορολόγηση των φυσικών και νομικών προσώπων. Για την φορολογία εισοδήματος *φυσικών προσώπων*, κάθε Επαρχία έχει εκπονήσει ειδικό οδηγό. Οι οδηγοί αυτοί είναι διαθέσιμοι ηλεκτρονικά στον ιστότοπο της Κυβέρνησης του Καναδά: <https://www.canada.ca/en/revenue-agency/services/forms-publications/tax-packages-years/general-income-tax-benefit-package.html>

Στο πλαίσιο της άμεσης φορολόγησης των φυσικών προσώπων γίνεται διάκριση μεταξύ Ομοσπονδιακού και Επαρχιακού/Εδαφικού φόρου.

Οι κάτοικοι του Καναδά υπόκεινται σε ομοσπονδιακό φόρο εισοδήματος, το οποίο προέρχεται από την επαγγελματική δραστηριότητά τους ανά την υφήλιο (μισθός, επιχειρηματικό εισόδημα, έσοδα από τόκους, μερίσματα και κεφαλαιακά κέρδη).

Σε επαρχιακό/εδαφικό επίπεδο, τα φυσικά πρόσωπα υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος στην Επαρχία/Εδαφος τόπου διαμονής τους. Ο μέγιστος συνδυασμένος συντελεστής ομοσπονδιακού και επαρχιακού/εδαφικού φόρου ανέρχεται σε ποσοστό περίπου 50.37% του εισοδήματος. Ωστόσο, υπό προϋποθέσεις, παρέχεται η δυνατότητα επιστροφής φόρου.

Γ.3 Φορολόγηση Επιχειρήσεων

Ως προς τις *επιχειρήσεις*, το φορολογικό έτος ορίζεται από τις ίδιες, αλλά υπάρχει δυνατότητα αλλαγής, κατόπιν σχετικής αίτησης στην αρμόδια φορολογική αρχή. Αναλυτικές πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα

<https://www.canada.ca/en/revenue-agency/services/tax/businesses/topics/corporations/corporation-income-tax-return/when-file-your-corporation-income-tax-return/determining-your-corporation-s-tax-year.html>

Στους κανόνες φορολόγησης επιχειρήσεων εμπíπτουν οι κεφαλαιουχικές εταιρείες και όχι οι μονοπρόσωπες ή οι προσωπικές. Όπως και στην περίπτωση της φορολόγησης φυσικών προσώπων, ο φόρος εισοδήματος διακρίνεται σε ομοσπονδιακό και επαρχιακό/εδαφικό. Σε ομοσπονδιακό επίπεδο, ο βασικός φορολογικός συντελεστής είναι 38% επί του φορολογητέου εισοδήματος. Ωστόσο, βάσει της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας, προβλέπονται ορισμένες μειώσεις. Έτσι, για παράδειγμα, για μια μικρή εταιρεία, η οποία θα κάνει χρήση των προβλεπόμενων απαλλαγών-μειώσεων, ο φορολογικός συντελεστής δυνητικά θα μπορούσε να κατέλθει στο 15%.

Στον Καναδά εφαρμόζονται διαφορετικοί φορολογικοί συντελεστές, ανάλογα με το ύψος των εσόδων. Παρακάτω καταγράφονται οι ελάχιστοι και μέγιστοι φόροι σε ομοσπονδιακό επίπεδο καθώς και ανά επαρχία, για το έτος 2024¹³.

Φόρος ανά Επαρχία		Ομοσπονδιακός	Οντάριο	Κεμπέκ	Αλμπέρτα	British Columbia	Newfoundland and Labrador	Nova Scotia	New Brunswick	Yukon	Northwest Territories	Nunavut	Saskatchewan	Prince Edward Island	Μανιτόμπα
Προσωπικών εισοδημάτων	Ελάχιστος	15%	5,05%	14%	10%	5,06%	8,07%	8,79%	9,4%	6,4%	5,9%	4%	10,5%	9,65%	10,8%
	Μέγιστος	33%	13,16%	25,75%	15%	20,5%	21,8%	21%	19,5%	15%	14,05%	11,5%	14,5%	18,75%	17,4%

Φόρος επί πωλήσεων	GST: 5%	HST: 13%	GST: 5%	GST: 5%	GST: 5%	HST: 15%	HST: 15%	HST: 15%	GST: 5%	GST: 5%	GST: 5%	GST: 5%	HST: 15%	GST: 5%
			QST: 9,975%		PST: 7%							PST: 6%		PST: 7%
Σύνολο:	5%	13%	14,975%	5%	12%	15%	15%	15%	5%	5%	5%	11%	15%	12%

¹³ Πηγές: <https://www.canada.ca/en/revenue-agency/services/tax/individuals/frequently-asked-questions-individuals/canadian-income-tax-rates-individuals-current-previous-years.html>
<https://www.canada.ca/en/revenue-agency/services/tax/businesses/topics/gst-hst-businesses/charge-collect-which-rate/calculator.html>

Γ.4 Ειδικότεροι φόροι

Πέραν της άμεσης φορολογίας, στον Καναδά επιβάλλονται ειδικότεροι φόροι, όπως:

α) *Ομοσπονδιακός φόρος επί των αγαθών και υπηρεσιών (Goods and Services Tax - GST)*, στα προϊόντα και τις υπηρεσίες που πωλούνται στον Καναδά και παραδοσιακά ανέρχεται σε ποσοστό 5% επί της αξίας.

β) *Φόρος λιανικής πώλησης προϊόντων (Retail Sales Tax – RST, για το Οντάριο βλ. <https://www.fin.gov.on.ca/en/tax/rst/index.html>)*: Πρόκειται για επαρχιακό/εδαφικό φόρο, το ύψος του οποίου ποικίλλει ανά Επαρχία/Εδαφος.

γ) *Εναρμονισμένος φόρος πωλήσεων (Harmonised Sales Tax-HST, Για το Οντάριο βλ. <https://www.fin.gov.on.ca/en/tax/hst/index.html>)* και επαρχιακός φόρος πωλήσεων (Provincial Sales Tax-PST). Πρόκειται για επαρχιακό/εδαφικό φόρο, το ύψος του οποίου ποικίλλει ανά Επαρχία/Εδαφος.

Χρήσιμες επίσης πληροφορίες για τους ειδικούς φόρους είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα: <https://www.canada.ca/en/services/taxes/excise-taxes-duties-and-levies.html>

Γ.5. Δασμοί - Δασμολόγιο

Από 21 Σεπτεμβρίου 2017, ημερομηνία έναρξης προσωρινής ισχύος της Συμφωνίας CETA, καταργήθηκαν οι δασμοί για το 98% των εμπορευόμενων προϊόντων και υπηρεσιών μεταξύ ΕΕ και Καναδά.

Σημειώνεται ότι για τον εντοπισμό πληροφοριών σχετικά με τους δασμούς που ισχύουν για αγαθά προερχόμενα από χώρες που έχουν συνάψει Συμφωνία Ελευθέρων Συναλλαγών (Free Trade Agreement) με τον Καναδά, υφίσταται ένα δωρεάν και εύχρηστο ηλεκτρονικό εργαλείο, που ονομάζεται «**Canada Tariff Finder**»: <https://www.tariffinder.ca>. Αντίστοιχο ηλεκτρονικό εργαλείο, υπό την ονομασία «**Access2Markets-My Trade Assistant**» είναι προσβάσιμο από την ιστοσελίδα της ΕΕ: <https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/home>. Αναπόσπαστο κομμάτι του τελευταίου είναι το **εργαλείο αυτοαξιολόγησης (ROSA)**, το οποίο βοηθά τους Ευρωπαίους εξαγωγείς να διαπιστώσουν εάν το προϊόν τους πληροί τις προϋποθέσεις των κανόνων καταγωγής, ώστε να επωφεληθούν του προτιμησιακού καθεστώτος που προβλέπει η Συμφωνία CETA. Ο Οδηγός της ΕΕ για τη Συμφωνία CETA εξηγεί το καθεστώς των κανόνων καταγωγής και παρέχει χρήσιμα παραδείγματα (<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/9228ed38-61e6-11eb-aeb5-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-189413116>). Σημειώνεται ότι τα σχετικά πιστοποιητικά χορηγούνται από το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο του τόπου όπου έχει την έδρα της η εξαγωγική εταιρεία. Επίσης, είναι δυνατή η επικοινωνία με την αρμόδια υπηρεσία στην ΕΕ για περαιτέρω πληροφορίες αναφορικά με την εφαρμογή της Συμφωνίας. Η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου είναι η ακόλουθη: TRADE-CETAQUESTIONS@ec.europa.eu.

Χρήσιμες πληροφορίες για την Συμφωνία εμπεριέχονται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εξωτερικών του Καναδά: <http://www.international.gc.ca/trade-commerce/trade-agreements-accords-commerciaux/agr-acc/ceta-aecg/index.aspx?lang=eng& ga=2.102652418.2070374579.1507057630-1849142541.1507057630>

Επισημαίνεται ότι για τα φορτία που έχουν αξία μεγαλύτερη από 6.000 ευρώ, οι εξαγωγείς οφείλουν να είναι εγγεγραμμένοι στο **Σύστημα Καταχωρημένων Εξαγωγέων (REX)**. Συνιστάται η εγγραφή, ανεξάρτητα από την αξία του φορτίου, καθώς διευκολύνεται η τελωνειακή διαδικασία. Οδηγίες για την εγγραφή είναι διαθέσιμες στην ακόλουθη ιστοσελίδα της ΕΕ (DG TAXUD): https://ec.europa.eu/taxation_customs/customs-4/international-affairs/third-countries/eu-canada-customs-cooperation_en

Η διαδικασία εγγραφής έχει ως ακολούθως:

1. **Συμπλήρωση αίτησης**
2. **Αποστολή της αίτησης στην αρμόδια τελωνειακή αρχή.** Στην Ελλάδα, τρεις είναι οι αρμόδιες τελωνειακές αρχές:
 - A. Δ/ση Τελωνείων Αττικής:**
Πλατεία Αγ. Νικολάου, 18537, Πειραιάς Τηλ.: 210 451 10 03 Φαξ: 210 451 10 31
 - B. Δ/ση Τελωνείων Θεσσαλονίκης**
Μπρανούνα 3, 54626, Θεσ/νίκη Τηλ.: 2310-531 230 Φαξ: 2310-554 322

Γ. Δ/ση Τελωνείων Αχαΐας Παλαιός Λιμένας Πατρών

Τηλ.: 2610 422 445 Φαξ: 2610 452 834 Email: telperachaias@2702.syzefxis.gov.gr

- 3. Χορήγηση ειδικού αριθμού** από την τελωνειακή αρχή, ο οποίος χρησιμοποιείται στο πιστοποιητικό προέλευσης (binding origin information). Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το εν λόγω πιστοποιητικό είναι δυνατόν να αντληθούν από την αρμόδια Δ/ση του Υπουργείου Οικονομικών:

Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων - Γενική Δ/ση Τελωνείων & Ε.Φ.Κ.
Δ/ση Δασμολογικών Θεμάτων και Τελωνειακών Οικονομικών Καθεστώτων
-Τμήμα Β΄ Προτιμησιακών Δασμολογικών Καθεστώτων και Καταγωγής
Καρ. Σερβίας 10, 101 84 Αθήνα
Τηλ: 210 698 74 91, 210 698 74 93, 210 698 75 41, 210 698 75 13
Email: d17-c@2001.syzefxis.gov.gr

Ως προς τους εισαγωγείς στον Καναδά, προτείνεται η επικοινωνία με την υπηρεσία Canada Border Services Agency (CBSA), η οποία διαθέτει ηχογραφημένα μηνύματα για όλα τα είδη εισαγωγών. Υπάρχει επίσης η δυνατότητα επικοινωνίας με κάποιο τοπικό υποκατάστημα ή στο τηλέφωνο +1-800-461-9999. Συνιστάται, ωστόσο, η εγγραφή στην υπηρεσία Canada Revenue Agency (CRA) προς απόκτηση επιχειρηματικού αριθμού (business number). Επιβοηθητικά, χρήσιμη είναι η επικοινωνία με την Καναδική Ένωση Εισαγωγέων και Εξαγωγέων (Association of Importers and Exporters www.iecanada.com τηλ: 416-595-5333) για περισσότερες πληροφορίες.

Για τους ελέγχους που οι канаδικές αρχές οφείλουν να διενεργούν στα εισαγόμενα προϊόντα, σχετικές πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Διεύθυνσης Ελέγχων Εμπορίου και Εισαγωγών: <http://www.international.gc.ca/controls-controles/index.aspx?lang=eng>.

Γ.6 Ειδικές Οικονομικές Ζώνες (FTZ)

Οι Ειδικές Οικονομικές Ζώνες, υπό την ονομασία «Ζώνες Εξωτερικού Εμπορίου» τυγχάνουν ειδικών προνομίων, διευκολύνσεων και υποστήριξης, στο πλαίσιο του προγράμματος Foreign Trade Zones-Marketing Programme FTZ-MP, το οποίο υπάγεται στο ευρύτερο Πρόγραμμα Στήριξης Διεθνούς Εμπορίου.

Το εν λόγω πρόγραμμα προβλέπει τη δημιουργία ειδικών οικονομικών ζωνών σε στρατηγικές τοποθεσίες σε ολόκληρο τον Καναδά, κατόπιν αίτησης канаδικών περιφερειακών οργανισμών και μη κερδοσκοπικών οργανισμών. Παρατίθεται ενδεικτικός κατάλογος Ειδικών Οικονομικών Ζωνών:

Montreal Foreign Trade Zone Centre <https://zonefranchemontreal.ca/en>
Hamilton Foreign Trade Zone <https://investinhamilton.ca/ftz>
Niagara Foreign Trade Zone niagaracanada.com/incentives-and-programs/niagara-foreign-trade-zone
Foreign Trade Zone – Vancouver Island <https://ftzvi.com>

Αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τις Ζώνες Εξωτερικού Εμπορίου στον Καναδά είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα <https://www.canada.ca/en/department-finance/programs/international-trade-finance-policy/foreign-trade-zone.html>

Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Ως προς το επενδυτικό περιβάλλον, προτείνεται η επίσκεψη στην πλατφόρμα του Καναδικού Οργανισμού Προώθησης Επενδύσεων (Invest in Canada), όπου υπάρχουν αναλυτικές πληροφορίες για το επενδυτικό περιβάλλον ανά επαρχία της χώρας. Συγκεκριμένα:

Επαρχίες	Ηλεκτρονικός σύνδεσμος παρουσίασης
Ontario	https://www.investcanada.ca/ontario
Quebec	https://www.investcanada.ca/quebec
Nova Scotia	https://www.investcanada.ca/nova-scotia
Alberta	https://www.investcanada.ca/alberta
New Brunswick	https://www.investcanada.ca/new-brunswick

New Foundland and Labrador	https://www.investcanada.ca/newfoundland-labrador
Manitoba	https://www.investcanada.ca/manitoba
Prince Edward Island	https://www.investcanada.ca/prince-edward-island
British Columbia	https://www.investcanada.ca/british-columbia
Saskatchewan	https://www.investcanada.ca/saskatchewan
Εδάφη	
Northwest Territories	https://www.investcanada.ca/northwest-territories
Nunavut	https://www.investcanada.ca/nunavut
Yukon	https://www.investcanada.ca/yukon

Δ.1 Κίνητρα Επενδύσεων

Οι μακροοικονομικές πολιτικές, σε συνδυασμό με τα κίνητρα επενδύσεων στον Καναδά, έχουν ως στόχο την καθιέρωση της χώρας ως ευρύτερη Ζώνη Εξωτερικού Εμπορίου (FTZ). Αυτά τα προγράμματα, διαθέσιμα σε ολόκληρο τον Καναδά, προσφέρουν στους επενδυτές το πλεονέκτημα της γεωγραφικής ευελιξίας. Κατάλογος με τα σχετικά προγράμματα παρατίθεται κατωτέρω:

Πρόγραμμα	Βασικό πλεονέκτημα	Βασικές προϋποθέσεις
Πρόγραμμα Απαλλαγής Δασμών https://www.cbsa-asfc.gc.ca/import/ddr-red/relief-report-eng.html	Απαλλαγή Δασμών	Εξαγωγές εμπορευμάτων εντός τετραετίας
Πρόγραμμα Επιστροφής Δασμών https://www.cbsa-asfc.gc.ca/import/ddr-red/drawback-eng.html	Επιστροφή δασμών για εξαχθέντα προϊόντα	Εξαγωγές εμπορευμάτων εντός τετραετίας
Τελωνιακή Αποθήκη https://www.cbsa-asfc.gc.ca/import/ddr-red/warehouse-entrepot-eng.html	Αναβάλλει την καταβολή/Απαλλάσσει από την καταβολή φόρων και δασμών	Το εμπόρευμα δεν πρέπει να αλλοιωθεί.
Κέντρο Διανομής Εξαγωγών https://www.canada.ca/en/revenue-agency/services/forms-publications/publications/b-088/export-distribution-centre-program.html	Απαλλαγή από τους φόρους προϊόντων και υπηρεσιών (GST) και εναρμονισμένων πωλήσεων (HST)	Εμπορική Οντότητα προσανατολισμένη στις εξαγωγές με περιορισμένη προστιθέμενη αξία στα αγαθά
Πρόγραμμα Εξαγωγών υπηρεσιών μεταποίησης https://www.canada.ca/en/department-finance/programs/international-trade-finance-policy/foreign-trade-zone/exporters-processing-services-program-text-version.html	Απαλλαγή από τους φόρους προϊόντων και υπηρεσιών (GST) και εναρμονισμένων πωλήσεων (HST) για συγκεκριμένες εισαγωγές	Τα εμπορεύματα πρέπει να ανήκουν σε μη-κάτοικο και να επανεξάγονται μετά από επεξεργασία τους.

Επενδύσεις από και προς τον Καναδά (αποθέματα)

Στα τέλη του 2023, οι καναδικές επενδύσεις στο εξωτερικό (αποθέματα) ανήλθαν σε 2,2 τρισ. CAD, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 7% σε σχέση με το 2022. Στην αύξηση αυτή συνέβαλαν αποφασιστικά οι κεφαλαιουχικές επενδύσεις και κυρίως τα επανεπενδεδυμένα κέρδη των καναδικών θυγατρικών στο εξωτερικό, κυρίως στους εξής τομείς: χρηματοοικονομικές / ασφαλιστικές υπηρεσίες, διοίκηση επιχειρήσεων, εξόρυξη πετρελαίου και φυσικού αερίου. Η κυριότερη χώρα υποδοχής των καναδικών ΑΞΕ το 2023 ήταν οι ΗΠΑ, καταλαμβάνοντας μερίδιο 50% επί του συνόλου.

Αύξηση, αν και χαμηλότερη, σημείωσαν και οι άμεσες ξένες επενδύσεις στον Καναδά (αποθέματα), οι οποίες ανήλθαν σε 1,36 τρισ. CAD το 2023 (+4% σε ετήσια βάση). Η αύξηση αυτή οφείλεται επίσης σε κεφαλαιουχικές επενδύσεις που αφορούν επανεπενδύσεις κερδών που προκύπτουν από τα παραρτήματα

ξένων επιχειρήσεων στον Καναδά. Οι επενδυτικοί τομείς που κατέγραψαν ανάπτυξη το 2023 ήταν οι κατασκευές, οι βιομηχανίες τροφίμων, χαρτιού και εξοπλισμού μεταφορών καθώς και οι επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνολογικές υπηρεσίες. Βασικότερος ξένος επενδυτής στον Καναδά για το 2022, ήταν και πάλι οι ΗΠΑ, με 45% επί του συνόλου, ενώ ακολουθούν η Ολλανδία, το Ην. Βασίλειο και το Λουξεμβούργο.

	2021	2022	2023	Μεταβολή
Καναδικές άμεσες επενδύσεις στο εξωτερικό σε δισ. CAD	1.844,4	2.032,5	2.171,3	7%
Άμεσες ξένες επενδύσεις στον Καναδά σε δισ. CAD	1.216,5	1.307,9	1.360,3	4%

Πηγή: Statistics Canada <https://www150.statcan.gc.ca/t1/tbl1/en/tv.action?pid=3610000801>

Επενδύσεις Καναδά στην Ελλάδα

Οι καναδικές επενδύσεις στην Ελλάδα φαίνεται επίσης να κινούνται σε χαμηλά επίπεδα, ωστόσο η τάση τους είναι ξεκάθαρα ανοδική, κυρίως στα αποθέματα. Συγκεκριμένα, οι ροές το 2023 άγγιξαν τα 18 εκ. Ευρώ (έναντι 17 εκ. το 2022), ενώ οι θέσεις το 2022 ανήλθαν σε 101 εκ. Ευρώ, αυξανόμενες κατά 33% έναντι του 2021.

Ποσά σε εκ. Ευρώ	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ροές	163	150	220	10	16	17	18
Απόθεμα	731	631	1.171	27	76	101	Μη διαθέσιμη τιμή

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδας

Ποιοί είναι οι σημαντικότεροι Καναδοί επενδυτές στην Ελλάδα (με αλφαβητική σειρά):

Επενδυτής	Αντικείμενο	Παρατηρήσεις
CAE Montreal	Προσομοιωτές πτήσεων	Τον Μάρτιο του 2023, η καναδική CAE ανακοίνωσε το άνοιγμα προηγμένου εκπαιδευτικού κέντρου πτήσεων στην Αθήνα, σε κοινοπραξία με την Aegean Airlines. Το κέντρο, που τέθηκε σε λειτουργία στα τέλη του 2023 , εξειδικεύεται στην εκπαίδευση πιλότων και λοιπού προσωπικού πτήσεων της Aegean. Στον εξοπλισμό του περιλαμβάνονται, μέχρι στιγμής, 4 προσομοιωτές πτήσεων.
Eldorado Gold Corporation	μεταλλευτικός τομέας/εξόρυξη χρυσού	Η Eldorado υλοποιεί στη χώρα μας έργα στις Σκουριές, την Ολυμπιάδα και τις Μαύρες Πέτρες για την παραγωγή χρυσού και χαλκού. Το νεότερο εγχείρημά της είναι οι μεταλλευτικές εγκαταστάσεις στο Πέραμα Αλεξανδρούπολης, συνολικού εκτιμώμενου π/υ 250 εκ. Ευρώ, για την παραγωγή χρυσού.
Fairfax Holdings	Εταιρεία συμμετοχών	Αποτελεί βασικό μέτοχο στην Eurobank. Επίσης, διατηρεί συμμετοχές και σε άλλες επιχειρήσεις στην Ελλάδα, όπως ο Όμιλος Mytilineos (5%), η Praktiker Hellas, η Eurolife, η Grivalia. Τον Μάρτιο 2023, ανακοίνωσε την απόκτηση του 15% του ANT1+, μέσω αύξησης κεφαλαίου, με στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη της συνδρομητικής ψηφιακής πλατφόρμας του ομίλου Antenna εντός και εκτός Ελλάδας. Τον Οκτώβριο του 2023, η Fairfax ανακοίνωσε την νεότερη επένδυσή της, σε συνεργασία με την Grivalia, για το άνοιγμα του πολυτελούς παραθαλάσσιου θερέτρου στη Γλυφάδα, "One & Only Aesthesis", συνολικού π/υ 300 εκ. Ευρώ.
Fiera Infrastructure	Υποδομές	Τον Ιούνιο 2022, ανακοίνωσε ότι επενδύει στην επέκταση του δικτύου οπτικών ινών της ελληνικής INALAN, η οποία αυτή τη στιγμή καλύπτει περιοχές της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης. Με την εν λόγω επένδυση, η INALAN επιδιώκει να επεκτείνει τις υπηρεσίες της σε 1.6 εκ. νοικοκυριά τα επόμενα χρόνια. Το έργο βρίσκεται σε εξέλιξη.
Fleet Complete	Λογισμικό εντοπισμού οχημάτων	Ανήκει στον Ελληνοκαναδό Τ. Lourakis. άνοιξε υποκατάστημα στην Αθήνα τον Φεβ. 2022.

McCain S.A.	Hellas	Βιομηχανία προϊόντων πατάτας	Εδρεύει στη Μεταμόρφωση Αττικής, διατηρεί μερίδια αγοράς άνω του 50% στη μαζική εστίαση και 35% στη λιανική. Με αφητηρία την Ελλάδα, έχει αναπτύξει δίκτυο θυγατρικών σε Βαλκάνια, Τουρκία, Ισραήλ, Κύπρο, Ουκρανία και Ουγγαρία.
Praktiker Hellas		Αλυσίδα καταστημάτων οικιακού εξοπλισμού και DIY	Διαθέτει 16 καταστήματα στην Ελλάδα, συνολικής έκτασης 100.000 τ.μ., ενώ απασχολεί περισσότερους από 1.600 εργαζόμενους. Από τον Απρίλιο του 2014, αποτελεί μέλος της καναδικής Fairfax Financial Holdings Limited.
The Public Sector Pension Investment Board		Συνταξιοδοτικό ταμείο	Συνταξιοδοτικό επενδυτικό ταμείο του δημοσίου τομέα της Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης. Περιλαμβάνει τους ακόλουθους τομείς: Federal Public Service, Canadian Forces, Royal Canadian Mounted Police, Reserve Force). Έχει επενδύσει, μέσω της θυγατρικής της, AviAlliance, στο αεροδρόμιο Ελ. Βενιζέλος.

Επενδύσεις της Ελλάδας στον Καναδά

Το 2023, οι ελληνικές επενδύσεις στον Καναδά (ροές) ανήλθαν σε 1,44 εκ. Ευρώ, καταγράφοντας για πρώτη φορά θετικό πρόσημο, ύστερα από μια διετία αρνητικών επιδόσεων. Αντίστοιχα, τα αποθέματα το 2022 παρουσίασαν ετήσια άνοδο 13% σε ετήσια βάση (με 17 εκ. έναντι 15 εκ. το 2021).

Ποσά σε εκ. Ευρώ	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ροές	-0,09	0,05	-0,01	0,15	-0,30	-1,45	1,44
Απόθεμα	14	14	12	-2	15	17	μη διαθέσιμη τιμή

Οι ελληνικές άμεσες επενδύσεις στον Καναδά είναι περιορισμένες. Από αυτές, ξεχωρίζει η επένδυση του **Ομίλου Mytilineos** στην Επαρχία Alberta, η οποία ανακοινώθηκε τον Ιούνιο 2023. Η επένδυση, ύψους **1,16 δισ. Ευρώ (1,7 δισ. CAD)**, αφορά την κατασκευή 5 φωτοβολταϊκών πάρκων, με συνολική ισχύ 1,4 GW και ορίζοντα ολοκλήρωσης το 2026-27. Βασικός εταίρος της επένδυσης είναι η Westbridge Renewable Energy, της οποίας 5 θυγατρικές εξαγοράζονται πλήρως από τον ελληνικό όμιλο στο πλαίσιο της. Τα πάρκα θα λειτουργούν με συστήματα συσώρευσης και αποθήκευσης ενέργειας συνολικής ικανότητας 1.200 MWh, ενώ αναμένεται να παράγουν 2,1 TWh καθαρής ηλεκτρικής ενέργειας/ έτος, καλύπτοντας τις ανάγκες 200.000 νοικοκυριών.

Επίσης, τον Ιανουάριο του 2024, η **Greenwood Sustainable Infrastructure LLC (GSI)**, θυγατρική του ελληνικής ιδιοκτησίας ομίλου Libra Group, ανακοίνωσε την κατασκευή και λειτουργία **φωτοβολταϊκού πάρκου ισχύος 100 MWac** στην Επαρχία Σασκάτσουαν, μέσω της κοινοπραξίας Iyuhána Solar, της οποίας ηγείται. Το έργο, συνολικού π/υ 200 εκ. CAD και δυναμικότητας ηλεκτροδότησης 25.000 νοικοκυριών, θα τροφοδοτεί με καθαρή ηλεκτρική ενέργεια την τοπική εταιρεία ηλεκτρισμού, SaskPower για τα επόμενα 25 έτη. Πρόκειται για μια από τις μεγαλύτερες επενδύσεις που λαμβάνουν χώρα στον τομέα των φωτοβολταϊκών στη συγκεκριμένη Επαρχία.

Ε. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ - ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

Στη Συμφωνία CETA, προβλέπεται πρόσβαση σε Δημόσιες Συμβάσεις, με συμμετοχή σε δημοσίους διαγωνισμούς σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης (ομοσπονδιακό, επαρχιακό/εδαφικό και δημοτικό).

Σύμφωνα με την Έκθεση της 4ης συνάντησης της Επιτροπής για τις Δημόσιες Συμβάσεις στο πλαίσιο της Συμφωνίας CETA, η οποία πραγματοποιήθηκε περί τα μέσα Δεκεμβρίου 2021, ο Καναδάς έχει σημειώσει πρόοδο σχετικά με την εκπλήρωση υποχρέωσής του για υλοποίηση ενιαίου ηλεκτρονικού σημείου πρόσβασης (single electronic point-SPA) σε Δημόσιους Διαγωνισμούς μέχρι την 21^η Σεπτεμβρίου 2022. Η νέα πλατφόρμα, υπό τον τίτλο «**CanadaBuys**», η οποία θα λειτουργεί και ως πλατφόρμα ηλεκτρονικής υποβολής προτάσεων, βρίσκεται υπό ανάπτυξη.

Επί του παρόντος, πληροφορίες για τις Δημόσιες Συμβάσεις σε ομοσπονδιακό επίπεδο είναι διαθέσιμες στην ακόλουθη ιστοσελίδα της Κυβέρνησης του Καναδά: [Buyandsell.gc.ca/tenders](https://buyandsell.gc.ca/tenders). Σε επαρχιακό/εδαφικό επίπεδο, δημόσιοι διαγωνισμοί αναρτώνται στον ιστότοπο της Συμφωνία Ελευθέρου Εμπορίου μεταξύ των καναδικών Επαρχιών και Εδαφών (CFTA). <https://www.cfta-alec.ca/doing-business>. Σε αυτόν αναρτώνται

επίσης δημόσιοι διαγωνισμοί που προκηρύσσονται από κάποιους Δήμους. Εκτός των ανωτέρω, υπάρχουν ορισμένοι άλλοι ηλεκτρονικοί σύνδεσμοι, στους οποίους επίσης αναρτώνται διαγωνισμοί, όπως είναι οι ακόλουθοι:

<https://www.merx.com>,

<https://www.biddingo.com>

<https://www.bidsandtenders.com>

Για την υποβολή προσφοράς σε κάποιον διαγωνισμό, απαιτείται εγγραφή της εταιρείας στο Σύστημα Καταχώρησης Προμηθευτών (Supplier Registration Information - SRI) και απόκτηση επιχειρηματικού αριθμού προμηθειών (Procurement Business Number).

Αν και αρκετές ελληνικές εταιρείες διαθέτουν εμπειρία σε δημόσιους διαγωνισμούς, είναι προτιμητέο να συνεργάζονται, σε πρώτη φάση, με κάποια καναδική, η οποία γνωρίζει καλύτερα τις διαδικασίες. Κατ' αυτόν τον τρόπο, αντιμετωπίζεται, πιο αποτελεσματικά, ο ανταγωνισμός από τις αμερικανικές εταιρείες, που χαίρουν των ίδιων ή παρομοίων προνομίων.

Το Ευρωπαϊκό Εμπορικό Επιμελητήριο (European Union Chamber of Commerce in Canada-EUCCAN), σε συνεργασία με ιδιωτική δικηγορική εταιρεία έχει εκπονήσει Οδηγό Δημοσίων Συμβάσεων για ευρωπαϊκές εταιρείες, βάσει της Συμφωνίας CETA, ο οποίος είναι διαθέσιμος στον ακόλουθο σύνδεσμο: practical guide to procurement for European companies - <https://euccan.com/publication-government-procurement-opportunities-for-eu-companies-in-canada>. Ο εν λόγω Οδηγός αναφέρεται στο θεσμικό πλαίσιο Δημοσίων Συμβάσεων που ισχύει σε ομοσπονδιακό επίπεδο καθώς και στις Επαρχίες Οντάριο και Κεμπέκ.

ΣΤ. ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Στην αγορά του Καναδά υπάρχουν εξαιρετικές προοπτικές εξαγωγών ελληνικών προϊόντων και υπηρεσιών. Οι τομείς με τις πιο ελπιδοφόρες προοπτικές για τις ελληνικές επιχειρήσεις είναι οι τομείς **τροφίμων, κρίσιμων ορυκτών, ενέργειας**, ιδίως πράσινης, **δομικών υλικών**, καθώς και **τεχνολογίας**.

ΣΤ.1 Τρόφιμα

Χάρη στην προσωρινή εφαρμογή της Συμφωνίας CETA, έχει διευκολυνθεί το εμπόριο και υπάρχει περιθώριο περαιτέρω ενίσχυσης εξαγωγών ελληνικών προϊόντων στην καναδική αγορά. Επιβοηθητική θα ήταν η διοργάνωση επιχειρηματικής αποστολής στον κλάδο τροφίμων. Ωστόσο, πρέπει να ληφθούν υπ' όψιν οι περιορισμοί λόγω πανδημίας, η οποία έχει λειτουργήσει ανασταλτικά στη διοργάνωση επιχειρηματικών δράσεων.

ΣΤ.2 Πράσινη Ενέργεια και Τεχνολογία

Άξιος προσοχής είναι ο κλάδος της Πράσινης Ενέργειας και Τεχνολογίας, για τον οποίο επιδεικνύεται ενδιαφέρον καναδικών επενδύσεων στη χώρα μας. Ο τομέας της τεχνολογίας ευνοήθηκε σημαντικά από την πανδημία και παράλληλα από την ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου του Καναδά που ευνοεί τη μεγάλη ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογικών προϊόντων και νέων επιχειρηματικών ιδεών. Οι ελληνικές εταιρείες του κλάδου θα μπορούσαν, μέσω κατάλληλης δικτύωσης με καναδικές εταιρείες, να εξασφαλίσουν συνεργασίες και χρηματοδότηση.

ΣΤ.3 Κρίσιμα Ορυκτά

Πρόκειται για έναν ιδιαίτερα ενδιαφέρον κλάδο με μεγάλες προοπτικές. Ο Καναδάς επιθυμεί τη συνεργασία με την ΕΕ προς ενοποίηση αλυσίδων αξίας πρώτων υλών (raw materials value chains), αλλά και προς υλοποίηση προγραμμάτων στον τομέα Επιστημών, Τεχνολογίας και Καινοτομίας.

Σημειώνεται ότι ο Καναδάς είναι από τους κορυφαίους παραγωγούς κρίσιμων ορυκτών παγκοσμίως. Κατέχει την πρώτη θέση στην παραγωγή ποτάσας (potash), τη δεύτερη στην παραγωγή νιοβίου και ουρανίου (niobium, uranium), την 3^η στην παραγωγή παλλαδίου και τιτανίου (palladium, titanium), την τέταρτη στην παραγωγή αλουμινίου, ινδίου και πλατίνας (aluminum, indium, platinum) και την πέμπτη στην παραγωγή γραφίτη και νικελίου (graphite, nickel). Υφίσταται, δε, μονάδα επεξεργασίας κρίσιμων ορυκτών στην Επαρχία Σασκάτσουαν.

ΣΤ.4 Αλουμίνιο

Το αλουμίνιο (ακατέργαστο και σκραπ) βρίσκεται ανάμεσα στα δέκα πρώτα προϊόντα που εξάγει ο Καναδάς στην Ελλάδα. Υπάρχει περιθώριο ελληνικών εξαγωγών προϊόντων αλουμινίου με προστιθέμενη αξία καθώς και δυνατότητα ενίσχυσης της παρουσίας ελληνικών εταιρειών στην υλοποίηση κατασκευαστικών έργων στον Καναδά.

Ζ. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

1. Ελληνικές Αρχές

Ελληνική Πρεσβεία

Δ/νση: 80 MacLaren Street, Ottawa, ON, K2P 0K6 Τηλ: +1 613 238 6271 Email: gremb.otv@mfa.gr

Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Οττάβας

Δ/νση: 80 MacLaren Street, Ottawa, ON, K2P 0K6 Τηλ: +1 613 238 6271 Email: ecocom-ottawa@mfa.gr

Γενικό Προξενείο Τορόντο

Δ/νση: 1075 Bay Street, Toronto, ON M5S 2B1 Τηλ: +1 416 515 0132 Email: grgencon.tor@mfa.gr

Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Τορόντο

Δ/νση: 1075 Bay Street, Toronto, ON M5S 2B1 Τηλ: +1 416 515 0132 Email: ecocom-toronto@mfa.gr

Γενικό Προξενείο Μόντρεαλ

1002 Sherbrooke Ouest, Suite 2620, Montreal, QC, H3A 3L6 Τηλ: +15148752119 Email:

grgencon.mon@mfa.gr

Γενικό Προξενείο Βανκούβερ

688 West Hastings Str, Suite 500, Vancouver, BC, V6B 1P1 Τηλ: +1 604 681 1381, Email grgencon.van@mfa.gr

2. Ελληνικές Κοινότητες/ επιχειρηματικοί φορείς στον Καναδά

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

	Φορέας	Website	E-mail
Alberta	Hellenic-Canadian Community of Edmonton and Region	www.edmontonhellenic.com/	info@edmontonhellenic.com
	Greek Orthodox Community of Edmonton and District	greekorthodoxedmonton.ca/	office@greekorthodoxedmonton.ca
British Columbia	Hellenic Community of Calgary	https://www.calgaryhellenic.ca/	admin@calgaryhellenic.com
	Hellenic Community of Vancouver	www.facebook.com/HellenicVancity/	outreach@helleniccommunity.org
	Hellenic Community of Victoria	https://www.vvigcs.org/	greek.community.victoria@outlook.com
Manitoba	St Demetrios Greek Orthodox Church - Community Winnipeg	https://stdemetrioschurch.ca/	greekcom@mts.net
New Brunswick	St Gregory Palamas Orthodox Community, Fredericton	www.facebook.com/p/Saint-Gregory-Palamas-Orthodox-Community-Fredericton-New-Brunswick-100081105497648/	frmp.stgregoryp@gmail.com
Newfoundland and Labrador	Greek Community of Newfoundland	https://www.facebook.com/GreekNL/	NLgreekassociation@gmail.com
Nova Scotia	Greek Community of Halifax	https://www.facebook.com/halifaxgreeks/	greekbulletin@halifaxgreeks.ca
	Hellenic Community of Ottawa	https://helleniccommunity.com/	office@helleniccommunity.com
	Greek Community of Toronto	https://www.greekcommunity.org/	info@togreekcom.org
	Greek Community of Kingston	www.greekcommunityofkingston.com/	GreekCommunityofKingston@gmail.com
	Greek Community of Niagra	https://www.greekcommunityofniagara.com/	office@greekcommunityofniagara.com

	Greek Canadian Community of London	https://www.gcclondon.com/	gcclondonon@hotmail.com
	Greek Orthodox Community of London	https://londongreekcommunity.com/	htoffice@bellnet.ca
	Greek Community of Windsor	https://www.gocw.ca/	info@gocw.ca
	Greek Community of Oshawa and District	https://ourgreekcommunity.com/	greekcommunityofoshawa@gmail.com ourgreekschool@gmail.com
Quebec	Hellenic Community of Greater Montreal	https://hcgm.org/	info@hcgm.org
	Greek Orthodox Community of Québec	www.facebook.com/p/Greek-Orthodox-Community-of-Qu%C3%A9bec-Communaut%C3%A9-Hell%C3%A9nique-de-Qu%C3%A9bec-100079113190736/	
	Greek Orthodox Community of West Island	https://greekwestisland.org/	helleniccommunity@bellnet.ca
Saskatchewan	Saskatoon Greek Community	saskatoonhellenicorthodoxcommunity.com/	frjkaou@gmail.com
	Greek Orthodox Community of Regina	www.facebook.com/StPaulsGOCRegina/	st.pauls@sasktel.net
	Saskatoon Greek Language School	https://greeklanguage.ca/en/venue/saskatoon-greek-community-school-2/	george.katselis@yahoo.com
	Greek Orthodox Community of Saskatoon	https://www.facebook.com/gosaskatoon/	koimissaskatoon@gmail.com

ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΙ, ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΙ & ΑΛΛΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΑΝΑΔΑ

Φορέας	Web	E-mail
<i>The Hellenic Initiative Canada</i>	https://thehellenicinitiative.ca/	info@thehellenicinitiative.ca
<i>Hellenic Board of Trade of Metropolitan Montreal</i>	https://hbotmontreal.com/	info@hbotmontreal.com
<i>Hellenic Canadian Board of Trade</i>	https://hcbt.com/	events@hcbt.com
<i>Hellenic Canadian Lawyers' Association</i>	www.hcla.ca	info@hcla.ca
<i>Hellenic Canadian Academic Association of Ontario</i>	https://hcaaoca.wordpress.com/	info@hcaaoc.org
<i>Hellenic Heritage Foundation</i>	https://hhf.ca/	info@hhf.ca
<i>Hellenic Ladies Benevolent Society</i>	https://www.hlbs.ca/	info@hlbs.ca
<i>Canadian Order of AHEPA</i>	https://www.ahepa.ca/	president@ahpepa.ca
<i>Waterloo Panhellenic Association</i>	https://www.waterloosororities.com/	Waterloo Panhellenic Association
<i>Hellenic – Canadian Cultural Society -PHAROS</i>	https://www.pharosvancouver.com/	info@pharosvancouver.com
<i>Greek Language in Canada</i>	https://greeklanguage.ca/	info@greeklanguage.ca
<i>Hellenic Canadian Congress of British Columbia</i>	https://www.helleniccongressbc.ca/	info@helleniccongressbc.ca
<i>Hellenic School of Ottawa</i>	https://www.facebook.com/HellenicSchoolOttawa	hso@helleniccommunity.com
<i>Metamorphosis Greek Orthodox School</i>	http://www.mgos.ca/re.do?cmd=mainPage	nfo@mgos.ca
<i>Hellenic Academia Canada</i>	https://hellenicacademia.ca/	info@hellenicacademia.ca
<i>Vancouver Hellenic School</i>	https://www.vancouverhellenicschool.com/	
<i>École Socrates-Démosthène</i>	https://www.socdem.org/en/	demosthene@hcgm.org
<i>Greek Heritage Language School</i>	https://gocregina.com/greek-heritage-language-school/	st.pauls@sasktel.net
<i>Parnassos – Hellenic Cultural society in Ottawa</i>	https://www.parnassos.ca/	efharisk59@gmail.com

3. Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση – Υπουργεία Οικονομικού και Εμπορικού Ενδιαφέροντος

- **Γραφείο Πρωθυπουργού – Prime Minister’s Office**
Δ/νση: 80 Wellington Street, Ottawa, Ontario K1A 0A3 F: +1 613 941 6900 Website: <http://pm.gc.ca>
- **Υπουργείο Γεωργίας και Αγροδιατροφικών Προϊόντων (Agriculture and Agri-Food)**
Website: <https://agriculture.canada.ca/en>
- **Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Ανάπτυξης (Employment and Social Development)**
Website: <https://www.canada.ca/en/employment-social-development.html>
- **Υπουργείο Αλιείας, Ωκεανών και Καναδικής Ακτοφυλακής (Fisheries and Oceans)**
Email: info@dfo-mpo.gc.ca; min@dfo-mpo.gc.ca Website: <http://www.dfo-mpo.gc.ca/index-eng.htm>
- **Υπουργείο Καινοτομίας, Επιστήμης και Οικονομικής Ανάπτυξης (Innovation, Science, Economic Development)** <https://www.ic.gc.ca/eic/site/icgc.nsf/eng/home>
- **Υπουργείο Οικονομικών (Finance)** <https://www.canada.ca/en/department-finance.html>
- **Υπουργείο Εξωτερικών (Global Affairs)** <http://www.international.gc.ca>
- **Υπουργείο Υγείας**
T: +1 613-957-2991 Email: Info@hc-sc.gc.ca Web: <https://www.canada.ca/en/health-canada.html>
- **Υπουργείο Μεταφορών**
Email: mintc@tc.gc.ca Website: <https://www.tc.gc.ca/en/transport-canada.html>
- **Υπουργείο Φυσικών Πόρων (Natural Resources)**
T: +1 343-292-6096 Email: nrcan.media.nrcan@canada.ca Website: <https://www.nrcan.gc.ca/home>
- **Υπουργείο Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Environment and Climate Change)**
T: +1 819-938-3860 Email: ec.enviroinfo.ec@canada.ca Website: <https://www.ec.gc.ca/?lang=En>
- **Υπουργείο Υποδομών (Infrastructure)** T: +1 613-948-1148 Email: infoc.info.infoc@canada.ca Web: <http://www.infrastructure.gc.ca/index-eng.html>
- **Υπουργείο Δημοσίων Υπηρεσιών και Διαγωνισμών (Public Services and Procurement)**
Email: questions@tpsgc-pwgsc.gc.ca Website: <https://www.tpsgc-pwgsc.gc.ca/comm/index-eng.html>

4. Εμπορικά & Βιομηχανικά Επιμελητήρια

- **Ευρωπαϊκό Εμπορικό Επιμελητήριο (EUCCAN)** Δ/νση: 480 University Avenue, Suite 1500, Toronto, ON M5G 1V2 T: +1 416 598 7087 Email: info@euccan.com; Website: www.euccan.com
- **Ελληνο-Καναδικό Εμπορικό Επιμελητήριο (Τορόντο) Hellenic Canadian Board of Trade** Email: membership@hcbt.com; events@hcbt.com Website: www.hcbt.com
- **Ελληνικό Εμπορικό Επιμελητήριο Μόντρεαλ** -Δ/νση: 381 St-Antoine West, Suite 6000, Montreal, Quebec, H2Y 3X7 Email: info@hbotmontreal.com Website: <http://hbotmontreal.com>
- **The Canadian Chamber of Commerce** Δ/νση: 1700 – 275 Slater Str, Ottawa ON, K1P5H9 Email: info@chamber.ca Web: <http://chamber.ca>
- **Ontario Chamber of Commerce** : 180 Dundas Str West, Toronto, ON, M5G 1Z8 Web: <http://www.occ.ca>
- **BC Chamber of Commerce** Δ/νση: 1201 – 750 West Pender Str, Vancouver, BC V6C 2T8 Mail: bccc@bccchamber.org Web: www.bccchamber.org
- **Chamber of Commerce and Industry of Québec** Δ/νση: 900, boul. René-Lévesque Est, bureau 600, Québec City, QC G1R 2B5 Email: info@cciquebec.ca Website: <http://www.cciquebec.ca/fr>
- **The British Canadian Chamber of Trade and Commerce** <http://bcctc.ca>
- **American Chamber of Commerce in Canada** www.amchamcanada.ca

5. Τράπεζες

- Κεντρική Τράπεζα του Καναδά – Bank of Canada <http://www.bankofcanada.ca>
Royal Bank of Canada (RBC) <https://www.rbcroyalbank.com>
Toronto-Dominion Bank Group (TD) <https://www.td.com>
Bank of Nova Scotia (Scotiabank) <http://www.scotiabank.com>

Bank of Montreal (BMO) <https://www.bmo.com>
Canadian Imperial Bank of Commerce (CIBC) <https://www.cibc.com>

6. Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στον Καναδά

https://eeas.europa.eu/delegations/canada_en

7. Ομοσπονδιακοί Φορείς

- Τελωνειακή Υπηρεσία Καναδά (CBSA) Email: contact@cbsa.gc.ca Website: www.cbsa-asfc.gc.ca
- Φορολογική Υπηρεσία Καναδά - CRA <https://www.canada.ca/en/revenue-agency.html>
- Canadian Food Inspection Agency (CFIA) T: +1 613-773-2342 Web: <http://www.inspection.gc.ca>
- Canadian Intellectual Property Office Email: ic.contact-contact.ic@canada.ca Web: www.cipo.gc.ca
- Οργανισμός Τυποποίησης Email: info@scc.ca Website: www.scc.ca
- Στατιστική Υπηρεσία Email: STATCAN.infostats-infostats.STATCAN@canada.ca Web: www.statcan.gc.ca
- Canadian Commercial Corporation Email: info@ccc.ca Web: www.ccc.ca
- Canadian Institute of Steel Construction Email: info@cisc-icca.ca Website: www.cisc-icca.ca
- Canadian International Trade Tribunal (CITT) Email: citt-tcce@tribunal.gc.ca Web: www.citt-tcce.gc.ca
- Canadian Northern Economic Development Agency Website: www.cannor.gc.ca
- Canadian Radio-television and Telecommunications Commission Website: www.crtc.gc.ca
- Canadian Tourism Commission <https://www.destinationcanada.com/en>
- Canadian Transportation Agency Email: info@otc-cta.gc.ca Website: www.otc-cta.gc.ca
- Canadian Space Agency Email: asc.info.csa@canada.ca Web: <http://www.asc-csa.gc.ca/>
- CBC/Radio-Canada www.cbc.Radio-Canada.ca
- Competition Tribunal Email: tribunal@ct-tc.gc.ca Website: www.ct-tc.gc.ca
- Copyright Board Canada T: +1 613 952 Email: secretariat@cb-cda.gc.ca Website: www.cb-cda.gc.ca
- Federal Economic Development Agency for Southern Ontario www.feddevontario.gc.ca
- Financial Consumer Agency of Canada Web: www.canada.ca/en/financial-consumer-agency.html
- International Development Research Centre www.idrc.ca/en
- Canada Energy Regulator <https://www.cer-rec.gc.ca>
- National Research Council Canada www.nrc-cnrc.gc.ca/eng
- Natural Sciences and Engineering Research Council of Canada www.nserc-crsng.gc.ca
- Northern Pipeline Agency www.npa.gc.ca
- Office of the Procurement Ombudsman <http://opo-boa.gc.ca>
- Royal Canadian Mint www.mint.ca
- Western Economic Diversification Canada www.wd-deo.gc.ca

8. Επαγγελματικές Ενώσεις – Κλαδικοί Φορείς

ΕΝΔΥΜΑΤΑ

Canadian Apparel Federation

Δ/ση: 116 Albert St., suite 404, Ottawa, Ontario, K1P 5G3 Email: info@apparel.ca Website: www.apparel.ca

Canadian Textile Industry Association

151 Slater St, Ottawa, ON K1P 5M9 Email: textilescanada@gmail.com Web: www.canadiantextiles.ca

Fur Council of Canada

Δ/ση: 1435 St-Alexandre, Suite 1270, Montreal, Quebec, H3A 2G4 Web: <http://www.furcouncil.com>

ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Canadian Federation of Agriculture CFA-FCA

Δ/ση: 21 Florence Street, Ottawa, ON K2P 0W6 Email: info@canadian-farmers.ca Website: www.cfa-fca.ca

Canadian Federation of Independent Grocers

Δ/ση: 105 Gordon Baker Rd., Suite 401, North York, ON M2H 3P8 Email: info@cfig.ca Web: <https://cfig.ca>

Ontario Federation of Agriculture

Δ/ση: 100 Stone Road West, Suite 206, Guelph, ON N1G 5L3 T: +1 519 821 8883 Website: <https://ofa.on.ca>

Agricultural Manufacturers of Canada

Δ/ση: P.O. Box 636, Station Main, Regina, SK S4P 3A3 Canada Email: admin@a-m-c.ca Web: www.a-m-c.ca

Agri-Food Export Group Québec–Canada

Email: info@groupexport.ca Web: www.groupexport.ca/en

Canadian Produce Marketing Association - Ένωση Διακίνησης Φρούτων και Λαχανικών

Δ/ση: 162 Cleopatra Drive, Ottawa, Ontario, K2G 5X2 T: +1 613 226 4187 Website: www.cpma.ca

National Farmers Union

Δ/ση: 2717 Wentz Ave, Saskatoon, SK, S7K 4B6 T: +1 306 652 9465 Email: nfu@nfu.ca Web: www.nfu.ca

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ - ΕΜΠΟΡΙΟ

Canadian Federation of Independent Business - CFIB

Δ/ση: 1202-99 Metcalfe St, Ottawa, ON K1P 6L7 Email: info@cfib-fcei.ca Web: <http://www.cfib-fcei.ca>

Καναδική Ένωση Εισαγωγέων - Εξαγωγέων

777 Bay Street, PO Box 149, Toronto, Ontario M5G 2C8 Email: info@iecanada.com Web:

www.iecanada.com

Canadian Professional Sales Association – CPSA Καναδική Οργάνωση Εμπορικών Αντιπροσώπων

T: +1 416 408 2685 Email: SalesSuccess@cpsa.com Website: <https://www.cpsa.com/>

Canadian Association of Fairs and Exhibitions - CAFE

PO Box 21053(WEPO) Brandon, MBR7B3W8 Email: info@canadian-fairs.ca Web: www.canadian-fairs.ca

ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΠΟΤΑ

Liquor Control Board of Ontario - LCBO

Δ/ση: Yonge Street, Suite 1100, Toronto, ON, M5E 1E5 Τηλ.: +1 416 365 5900 Web: <http://www.lcbo.com>

Société des Alcools du Québec – SAQ

Δ/ση: 905, Av De Lorimier, Montréal (Quebec) H2K 3V9 Τηλ.: +1 5142542020 Web: <https://www.saq.com>

Manitoba's Liquor Marts: <https://www.liquormarts.ca/>

New Brunswick Liquor: <https://www.anbl.com/>

Newfoundland Liquor Corporation: <https://nliquor.com/>

Nova Scotia Liquor Corporation: <http://www.mynslc.com>

PEI Liquor Control Commission: <https://liquorpei.com/>

Saskatchewan Liquor & Gaming Authority: <https://www.slga.com/>

Yukon Liquor Corporation: <https://yukon.ca/en/yukon-liquor-corporation>

Canadian Association of Professional Sommeliers Email: admin@gc.sommelierscanada.ca Web:

sommelierscanada.com

Winery & Grower Alliance of Ontario Δ/ση: 4890 Victoria Av North, Vineland Building, Vineland Station,

Ontario, L0R2E0 Web: <https://www.winegrowersontario.ca/>

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

Canadian Construction Association

Δ/ση: 1900 – 275 Slater Street, Ottawa ON K1P 5H9 Email: cca@cca-acc.com Web: <http://www.cca-acc.com>

Ontario Association of Architects – OAA

Δ/ση: 1 Duncan Mill Rd., Toronto, ON M3B 1Z2 Email: oaamail@oaa.on.ca Web: <http://www.oaa.on.ca>

Royal Architectural Institute of Canada – RAIC

Δ/ση: 55 Murray Str, Suite 330, Ottawa, Ontario, K1N 5M3 Email: info@raic.org Web: <https://www.raic.org>

ΥΓΕΙΑ - ΔΙΑΤΡΟΦΗ

Canadian Cardiovascular Society

222 Queen Street, Suite 1100, Ottawa, ON K1P 5V9 Email: info@ccs.ca Website: <http://www.ccs.ca/en/>

Canadian Health Food Association

Δ/ση: 235 Yorkland Blvd, suite 201, Toronto, ON M2J 4Y8 Email: info@chfa.ca Website: www.chfa.ca

Canadian Medical Association

Δ/ση: 1867 Alta Vista Dr., Ottawa, ON K1G 5W8 Email: memberservicecentre@cma.ca Web: www.cma.ca

Canadian Neurological Society

Web: <https://www.cnsfederation.org/societies/society/canadian-neurological-society/2/>

Canadian Nutrition Society

Δ/ση: 1867 La Chapelle St., Ottawa, ON K1C 6A8 Email: info@cns-scn.ca Website: www.cns-scn.ca

Canadian Orthopaedic Association

4060 St. Catherine Str West, Westmount Quebec H3Z2Z3 mail: info@canorth.org Web: <https://coa-aco.org>

Canadian Pharmacists Association (CPA)

Δ/ση: 1785 Alta Vista Drive, Ottawa, ON, K1G 3Y6 Email: info@pharmacists.ca Web: www.pharmacists.ca

Dietitians of Canada T: +1 416-596-0857 Email: contactus@dietitians.ca Website: www.dietitians.ca

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Canadian Museums Association

280 Metcalfe Str, Suite 400, Ottawa, ON, K2P 1R7 Email: info@museums.ca; Web: <https://www.museums.ca>

Canadian Association of Tour Operators (CATO)

Δ/ση: 7 - B Pleasant Boulevard, Suite 1011, Toronto, ON, M4T 1K2 Email: info@cato.ca Web: www.cato.ca

Tourism Industry Association of Canada (TIAC)

Δ/ση: 600 - 116 rue Lisgar Street, Ottawa, ON, K2P 0C2 Email: contact@tiac-aitc.ca Web: <https://tiac-aitc.ca>

Travel Industry Council of Ontario (TICO)

55 Standish Court, Suite 460, Mississauga, ON L5R 4B2 Email: tico@tico.ca; info@tico.ca Web: www.tico.ca

Ένωση Ξενοδόχων Καναδά - Hotel Association of Canada

130 Albert Str, Suite 1206 Ottawa ON K1P5G4 mail: info@hotelassociation.ca Web: www.hotelassociation.ca

EPEYNA, KAINOTOMIA

Information Technology Association of Canada (ITAC)

220 Laurier Avenue West, Suite 1120, Ottawa, Ontario, K1P 5Z9 Email: cleonard@itac.ca Web: <http://itac.ca>

Innovate BC T: +1 604 683 27 24 Email: info@bcic.ca; programs@bcic.ca Website: www.bcic.ca

Canada's Association of Information Technology T: +1 905 602 13 70 Email: info@cips.ca Web: www.cips.ca

ΕΝΕΡΓΕΙΑ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Canadian Association of Petroleum Products

1000, 275 Slater Str, Ottawa, Ontario, K1P 5H9 Email: communication@capp.ca Web: <https://www.capp.ca/>

Chemical Industry Association of Canada

350 Sparks St #805 Ottawa ON K1R7S8 mail: info@canadianchemistry.ca Web: <https://canadianchemistry.ca>

Fertilizer Canada - Ένωση Παραγωγών Λιπασμάτων

350 Sparks Str Suite 907 Ottawa ON K1R7S8 mail info@fertilizercanada.ca Web <https://fertilizercanada.ca>

Canadian Association of Recycling Industries

Δ/ση: PO Box 67094 Westboro, Ottawa ON K2A 4E4 Email: info@cari-acir.org Website: www.cari-acir.org

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ

The Canadian Bar Association (CBA)

Δ/ση: 66 Slater St., Suite 1200, Ottawa, ON, K1P 5H1 Email: info@cba.org Website: www.cba.org

Hellenic Canadian Lawyers' Association Email: info@hcla.ca Website: www.hcla.ca

9. Διεθνείς και Περιφερειακοί Οργανισμοί με έδρα στον Καναδά

ICAO – International Civil Aviation Organization Montréal, Québec Web: <https://www.icao.int>

Institut de la Francophonie pour le développement durable Québec, <http://www.ifdd.francophonie.org>

INWEH - UN University – Institute for Water, Environment and Health Web: <http://inweh.unu.edu>

NAFO - Northwest Atlantic Fisheries Organization Dartmouth, NS Website: <https://www.nafo.int>

NPAFC - North Pacific Anadromous Fish Commission Vancouver, BC Website: <http://www.npafc.org>

PICES - North Pacific Marine Science Organization Sidney, BC Website: <https://www.pices.int>

PSC - Pacific Salmon Commission Vancouver, BC Website: <http://www.psc.org>

UIS/UNESCO - Institute for Statistics Montréal, Website: <http://uis.unesco.org>

Multilateral Fund for the Implementation of the Montreal Protocol <http://www.multilateralfund.org>;

Secretariat of the Convention on Biological Diversity Montréal, Web: <https://www.cbd.int>

COSPAS - SARSAT - Cospas-Sarsat Programme Montreal, QC Website: <https://cospas-sarsat.int>

COL – Commonwealth of Learning Vancouver, BC Website: <https://www.col.org>

10. Λιμενικές/ Ναυτιλιακές Αρχές

Shipping Federation of Canada

Δ/ση: 300 St Sacrement Street, Suite 326, Montreal, Quebec H2Y 1X4

T: +1 514 849 23 25 F: +1 514 849 79 73 Email: info@shipfed.ca; Website: www.shipfed.ca/home

Canadian Marine and Shipbuilding Association

Δ/ση: 301-200 Catherine Street, Ottawa, Ontario, K2P2K9 mail: info@cmisa.ca Web: <https://www.cmisa.ca>

National Marine Manufacturers Association – NMMA CA

Δ/ση: 14 McEwan Drive West, Suite 8, Bolton ON, L7E 1H1 T.: +1 905 951 4048 Web: <https://www.nmma.ca>

Ένωση Λιμενικών Αρχών Καναδά

Δ/ση: 85 Albert St, Suite 1605, Ottawa ON K1P6A4 mail: info@acpa-ports.net; Web: www.acpa-ports.net

Λιμενικές Αρχές	Email
1. Nanaimo	info@npa.ca ; imarr@npa.ca
2. Port Alberni	bfilipchuk@alberniport.ca
3. Prince Rupert	https://www.rupertport.com/contact
4. Vancouver Fraser	info@portvancouver.com ;
5. Hamilton	lfenn@hamiltonport.ca
6. Oshawa	portoshawa@bellnet.ca ; info@portofoshawa.ca
7. Toronto	communications@portstoronto.com
8. Thumber Bay	tim@tbport.on.ca
9. Windsor	wpa@portwindsor.com
10. Montreal	dagenaisd@port-montreal.com
11. Québec	marketing@portquebec.ca
12. Saguenay	info@portsageunay.ca
13. Sept-îles	pgagnon@portsi.com
14. Trois-Rivières	adm_gen@porttr.com ; liliane.bussiere@porttr.com
15. Belledune	info@portofbelledune.ca
16. Saint John	iquinn@sjport.com ; knelson@sjport.com
17. Halifax	info@portofhalifax.ca
18. St. John's	info@sjpa.com

11. Διεθνή Αεροδρόμια

- Οττάβα - MacDonald-Cartier International Airport (YOW) www.ottawa-airport.ca
- Τορόντο - Toronto Pearson International www.torontopearson.com
- Μόντρεαλ - Montréal Pierre Elliot Trudeau International Airport (YUL) www.admtl.com
- Βανκούβερ - Vancouver International Airport (YVR) www.yvr.ca
- Κάλγκαρυ - Calgary International Airport (YYC) www.yyc.com
- Έντμοντον - Edmonton International Airport (EIA) www.flyeia.com